

**Chcesz lub musisz
skończyć działalność
na rynku dealerskim?**

PRZYGOTUJ SIĘ DO TEGO!

Cykl szkoleń online:

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

**Jak dobrze przygotować się do
sprzedaży dealerskiego biznesu?**

SZKOLENIE 4

UMOWA

SPRZEDAŻY (SPA)

PRAWO I PODATKI

**Jak dobrze
przygotować się
do sprzedaży
dealerskiego
biznesu ?**

ETAP. 5

**UMOWA
SPA**

HARMONOGRAM PROCESU 02

Badanie due diligence

Nadzór nad realizacją przebiegu
due diligence (badania danych
finansowych i dokumentów
Spółki przez doradców inwestora)

Oferty wiążące

Analiza złożonych ofert wiążących
i wydanie rekomendacji odnośnie
wyboru inwestora

HARMONOGRAM PROCESU 03

Negocjacje SPA

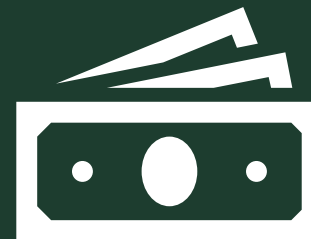

Przygotowanie strategii negocjacyjnej oraz uczestnictwo w negocjacjach warunków umowy nabycia udziałów (SPA) we współpracy z doradcą prawnym Spółki

Doradztwo przy uzgodnieniu i spisaniu treści umowy nabycia udziałów (SPA)

Podpisanie SPA

Zamknięcie transakcji

Koordinacja procesu zamknięcia transakcji i spełnienia ewentualnych warunków zawieszających zawartych w SPA

UOKiK

ETAP 5

**Zgoda UOKiK
na koncentrację**

Program

- 1 Kiedy zgoda jest wymagana?
- 2 Proces uzyskiwania zgody.
- 3 Skutki braku wystąpienia o zgodę oraz uzyskania decyzji odmownej.

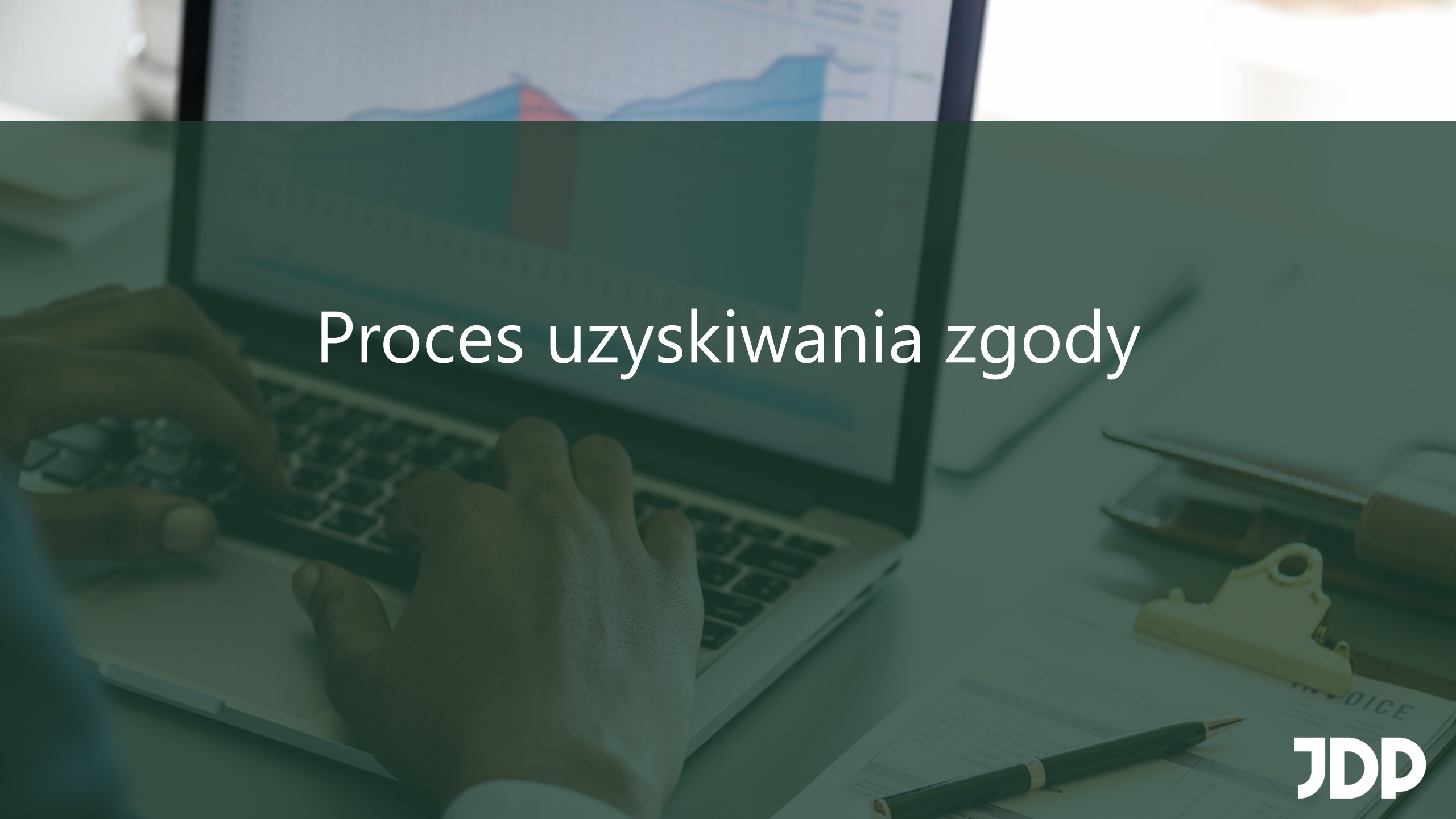
Kiedy zgoda jest wymagana?

Kiedy zgoda jest wymagana? (1/2)

- Zgoda Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest wymagana w przypadku **koncentracji** przedsiębiorstw.
- Uzależnienie transakcji od zgody Prezesa UOKiK ma na celu **przeciwdziałanie nadmiernej konsolidacji**, prowadzącej do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności przez uzyskanie lub umocnienie pozycji dominującej.

Kiedy zgoda jest wymagana? (2/2)

- Przedsiębiorcy, których zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu, są obowiązani do **wstrzymania się od dokonania koncentracji** do czasu wydania przez Prezesa Urzędu decyzji lub upływu terminu, w jakim decyzja powinna zostać wydana.
- Czynność prawna (**umowa**), na podstawie której ma nastąpić koncentracja, może być dokonana **pod warunkiem wydania przez Prezesa UOKiK zgody** na dokonanie koncentracji lub upływu terminów przewidzianych na jej wydanie.

A photograph of a person's hands typing on a laptop keyboard. The image is overlaid with a semi-transparent teal filter. In the background, a laptop screen displays a line graph with blue and red areas. To the right of the laptop, there are some office supplies, including a yellow binder clip and a black pen resting on a document with a table.

Proces uzyskiwania zgody

Co stanowi koncentrację?

Planowana transakcja M&A, może stanowić zamiar koncentracji, wymagający uzyskania zgody Prezesa UOKIK.

Koncentrację stanowi:

połączenie

dwóch lub więcej
samodzielnych
przedsiębiorców

przejęcie kontroli

przez nabycie lub objęcie akcji, innych
papierów wartościowych, udziałów lub
w jakikolwiek inny sposób nad jednym
lub więcej przedsiębiorcami przez jednego
lub więcej przedsiębiorców

nabycie

**przez przedsiębiorcę
części mienia innego
przedsiębiorcy** (całości
lub części
przedsiębiorstwa)

utworzenie

przez przedsiębiorców
wspólnego przedsiębiorcy

Zamiar koncentracji

Zamiar koncentracji przedsiębiorstw podlega zgłoszeniu Prezesowi UOKiK, jeżeli:

łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość

-> **miliarda euro**

lub

łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekracza równowartość

-> **50 milionów euro.**

Co nie podlega zgłoszeniu zamiaru koncentracji?

Nie podlega zgłoszeniu zamiar koncentracji: (1/2)

jeżeli obrót przedsiębiorcy, nad którym ma nastąpić **przejęcie kontroli**, nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 milionów euro;

jeżeli obrót żadnego z **łączyjących się przedsiębiorców lub tworzących nowego przedsiębiorcę**, nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 milionów euro;

polegającej na **przejęciu kontroli** nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami należącymi do jednej grupy kapitałowej **oraz jednocześnie nabyciu części mienia** przedsiębiorcy lub przedsiębiorców należących do tej grupy kapitałowej - jeżeli obrót przedsiębiorcy lub przedsiębiorców, nad którymi ma nastąpić przejęcie kontroli, i obrót realizowany przez nabywane części mienia nie przekroczył łącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w żadnym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartości 10 milionów euro.

Co nie podlega zgłoszeniu zamiaru koncentracji?

Nie podlega zgłoszeniu zamiar koncentracji: (2/2)

polegającej na **czasowym nabyciu lub objęciu przez przedsiębiorcę akcji lub udziałów** w celu zabezpieczenia wierzytelności, pod warunkiem że nie będzie on wykonywał praw z tych akcji lub udziałów, z wyłączeniem prawa do ich sprzedaży (dotyczy najczęściej obrotu bankowego);

następującej w toku postępowania upadłościowego, z wyłączeniem przypadków, gdy zamierzający przejąć kontrolę lub nabywający część mienia jest konkurentem albo należy do grupy kapitałowej, do której należą konkurenci przedsiębiorcy przejmowanego lub którego część mienia jest nabywana;

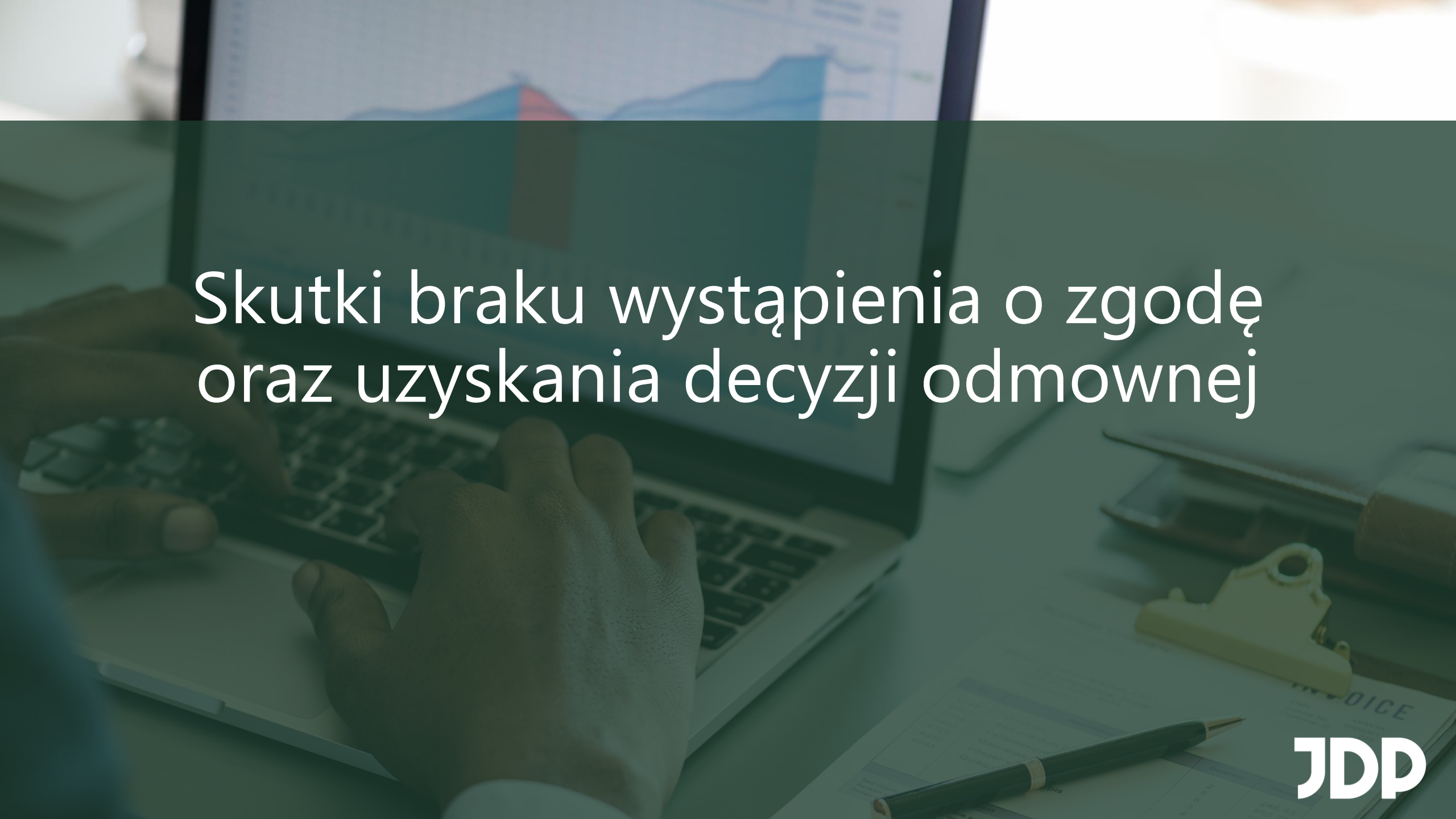

przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej.

Kto dokonuje notyfikacji?

Zgłoszenia zamiaru koncentracji dokonują:

- wspólnie łączący się przedsiębiorcy;
- przedsiębiorca przejmujący kontrolę;
- wspólnie wszyscy przedsiębiorcy biorący udział w utworzeniu wspólnego przedsięwzięcia;
- przedsiębiorca nabywający część mienia innego przedsiębiorcy.

Skutki braku wystąpienia o zgodę oraz uzyskania decyzji odmownej

Brak wystąpienia o zgodę / Decyzja odmowna

Jeżeli przedsiębiorca dokona koncentracji bez uzyskania zgody (lub dokona koncentracji pomimo wydania decyzji odmownej) Prezesa UOKiK, ten może nań nałożyć karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

ETAP 5

Aspekty prawne
umowy
sprzedaży/najmu

UMOWA SPA

Program

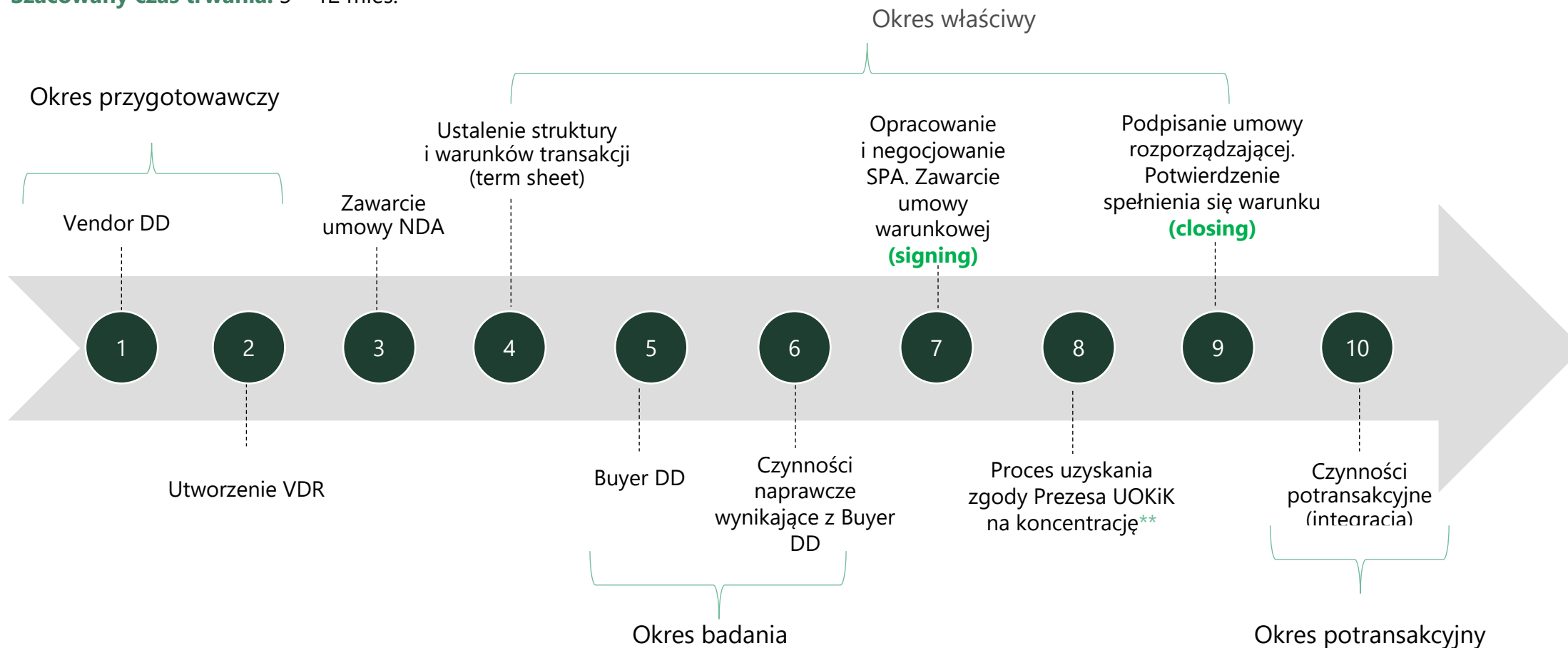

- 1 Harmonogram przebiegu transakcji.
- 2 Struktura umowy sprzedaży.
- 3 Sprzedaż i dzierżawa przedsiębiorstwa albo zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Harmonogram przebiegu transakcji

Przebieg procesu M&A (*share deal*)

Szacowany czas trwania: 3 – 12 mies.

* dotyczy standardowego procesu transakcji. W innych przypadkach możliwe dodatkowe kroki.

** jeśli wymagane

Uzgodnienia zasadniczych warunków transakcji

Term sheet

- To niewiążąca umowa zawierana pomiędzy stronami transakcji, która określa podstawowe warunki inwestycji. *Term sheet* stanowi również podstawę dla bardziej szczegółowych dokumentów.
- *Term sheet* zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia jakichkolwiek nieporozumień lub niepotrzebnych sporów w procesie negocjacyjnym.

Memorandum of Understanding

- *Memorandum* pozwala jasno określić stronom wszystkie swoje cele i zadania. To sprawia, że w trakcie negocjacji występuje mniej niepewności i zapobiega przyszłym nieoczekiwanym sporom.
- Memorandum jest wyrazem zgody na kontynuację działań inwestycyjnych. Wskazuje, że strony osiągnęły porozumienie i kontynuują negocjacje. Mimo, że nie jest prawnie wiążące, to jest poważną deklaracją stron.

Letter of intent

- *Pismo*, w którym nadawca przedstawia zainteresowanie współpracą i jej ogólny przedmiot.
- List intencyjny nie ma charakteru zobowiązania i nie wywołuje skutków prawnych – stanowi jedynie pisemne wyrażenie woli strony.

Przygotowanie dokumentacji transakcyjnej

Preliminary sales and purchase agreement

- Umowa przedwstępna w rozumieniu art. 389 k.c., określająca prawa i obowiązki stron w procesie inwestycyjnym.
- Zawarcie przedwstępnej umowy sprzedaży otwiera okres przejściowy, w którym strony dokonują przyrzeczonych czynności w celu umożliwienia zamknięcia transakcji.

Sales and purchase agreement

- SPA to właściwa umowa między stronami.
- Stanowi wynik szczegółowych negocjacji stron w zakresie gospodarczym i cenowym.

Shareholders agreement

- **SHA oznacza umowę wspólników, która reguluje współpracę między nowym inwestorem a dotychczasowym wspólnikiem / wspólnikami.**
- SHA stosuje się w przypadku transakcji w przedmiocie sprzedaży części udziałów lub akcji bądź wprowadzeniu nowego wspólnika poprzez podwyższenie kapitału i utworzenie nowych udziałów bądź emisji akcji.
- **Przykładowe elementy umowy SHA:**
 - Zasady funkcjonowania zarządu przedsiębiorstwa;
 - Zasady funkcjonowania rady nadzorczej;
 - Zasady funkcjonowania zgromadzenia wspólników;
 - Zakaz konkurencji;
 - Opcje przyszłego wyjścia z inwestycji i zasady sprzedaży udziałów;
 - Plan działania w przypadku braku konsensusu między wspólnikami (Deadlocks).

Harmonogram przebiegu transakcji

Negocjacje

- Zespół prawny, finansowy, podatkowy.
- Wymiana mailowa pierwszych zmian do dokumentacji transakcyjnej, negocjacje spotkania osobiste.

Signing

- *Signing* oznacza podpisanie umowy przedwstępnej sprzedaży (PSPA – *preliminary sales and purchase agreement*) oraz innych uzgodnionych porozumień.
- *Signing* stanowi istotny punkt procesu transakcyjnego, ponieważ na tym etapie większość warunków transakcji jest ustalona.
- Wraz z *Signingiem* rozpoczyna się okres przejściowy (interim period), czyli okres pomiędzy datą *Signingu* a datą *Closingu*, w którym należy wypełnić warunki zawieszające.

Harmonogram przebiegu transakcji

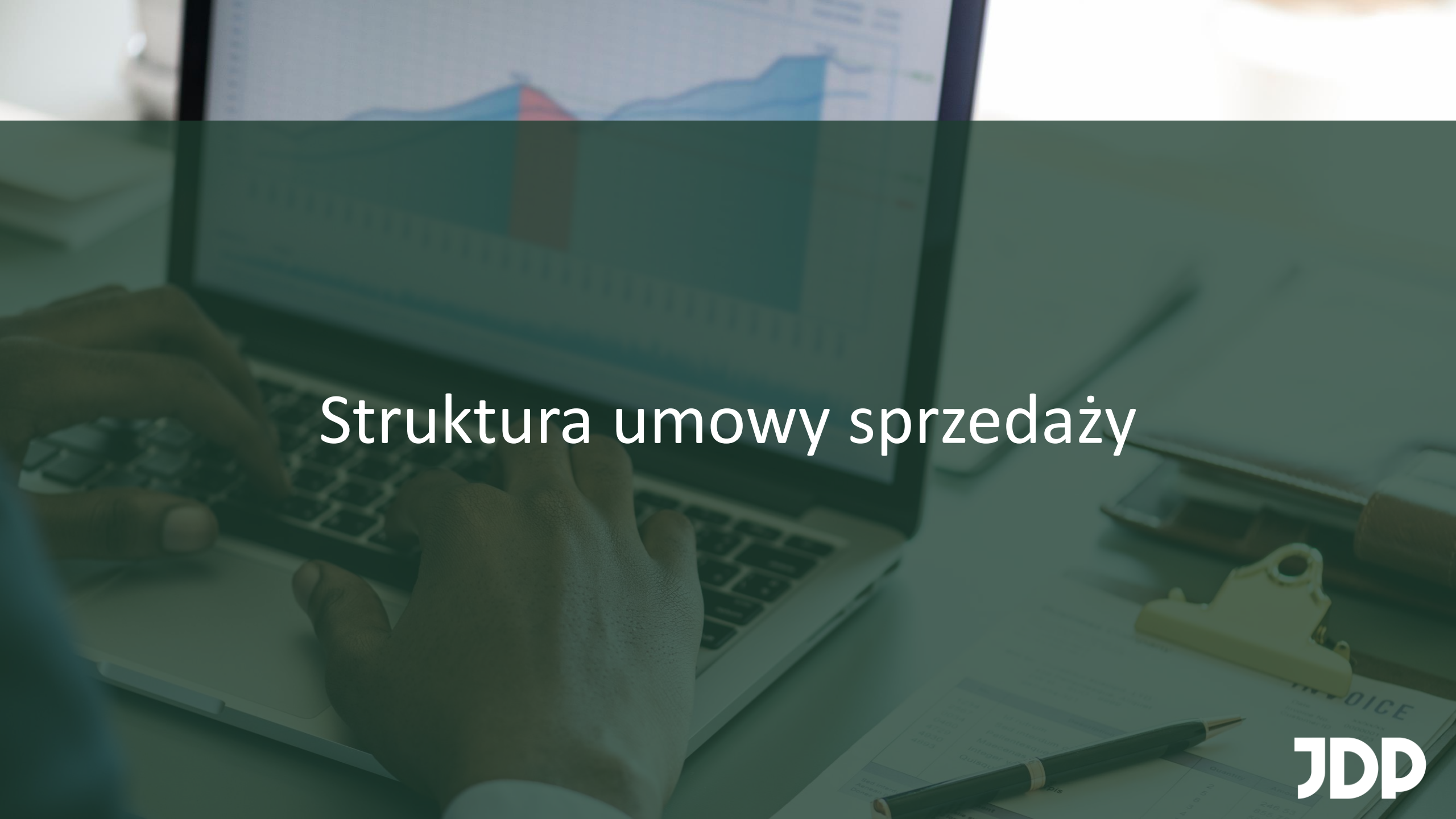

Notyfikacja zamiaru koncentracji

- Przygotowanie zgłoszenia zazwyczaj dokonywane jest równolegle z negocjowaniem umowy sprzedaży.
- Zgłoszenie składane jest w dniu *Signing* lub zaraz po nim.

Closing

- **Termin *Closing* oznacza finalizację transakcji poprzez podpisanie wszystkich finalnych dokumentów opracowanych w związku z transakcją.**
- Finalizacja transakcji następuje po ustalonym przez strony okresie przejściowym, a również:
 - po spełnieniu warunków zawieszających;
 - braku sytuacji prowadzących do zerwania negocjacji, tzw. dealbreakerów;
 - ujawnione informacje w liście ujawniającym nie spowodowały rezygnacji z transakcji.

Struktura umowy sprzedaży

Struktura

Preambuła i definicje.

Opis przedmiotu transakcji.

Płatność ceny.

R&W

Zasady odpowiedzialności.

Zobowiązanie do zwolnienia z odpowiedzialności

Regulacje w okresie przejściowym

Zakaz konkurencji.

Poufność.

Właściwość sądu, wybór prawa.

Preambuła nie jest koniecznym elementem umowy transakcyjnej. Jest jednak jej ważnym i przydatnym elementem.

Strony opisują w niej swoje intencje/motywy dotyczące zawieranej umowy, w szczególności poprzez przedstawienie okoliczności dotychczasowej współpracy bądź stanu wzajemnych zobowiązań na dzień zawarcia umowy, a w konsekwencji celu umowy.

Preambuła może służyć również jako narzędzie do wykładni oświadczeń woli stron poprzez nakreślenie kontekstu ich złożenia.

Sekcja definicji – podobnie jak preambuła umowy – nie jest elementem koniecznym.

- Mimo to, zdecydowana większość umów z zakresu M&A określa własne definicje na potrzeby procesu transakcyjnego.
- Definicje ustalają sztywne rozumienie konkretnych terminów, w sposób przyjęty przez obie strony – **pozwała to uniknąć nieporozumień oraz konieczności każdorazowego określania znaczeń terminów w innych dokumentach transakcyjnych.**

Przykład

Sposób określenia przedmiotu sprzedaży zależy od rodzaju zawieranej transakcji (*asset deal* / *share deal*).

Sprzedający 1 jest wspólnikiem Spółki posiadającym [...] udziałów zwykłych w kapitale zakładowym Spółki o wartości nominalnej 50 PLN (pięćdziesiąt złotych) każdy udział oraz o łącznej wartości nominalnej [...] PLN [...] (łącznie zwane „**Udziałami 1**”, a każdy Udział 1 osobno „**Udziałem 1**”).

Udziały 1 i Udziały 2 stanowią łącznie całość kapitału zakładowego Spółki (Udziały 1 i Udziały 2 będą dalej zwane łącznie „**Udziałami**”, a każdy Udział osobno „**Udziałem**”).

Określenie ceny i jej płatność

Jednym z *essentialia negoti* umowy sprzedaży jest określenie ceny.

Szttywne
oznaczenie
ceny

Strony mogą z góry określić cenę kupowanych udziałów lub aktywów poprzez określenie nominalnej kwoty pieniężnej w polskich złotych lub walucie obcej.

Sposób
określenia ceny

Kontrahenci mogą również zaniechać określania sztywnej ceny już na początku transakcji poprzez określenie sposobu jej obliczania, np. biorąc pod uwagę przyszłe wyniki finansowe spółki.

Moment przejścia przedmiotu sprzedaży na kupującego. Warunki Zawieszające

- ▶ Co do zasady, przeniesienie własności przedmiotu sprzedaży następuje po zapłacie ustalonej ceny. Strony umowy mogą jednak ustalić, że przejście własności nastąpi w innym momencie.
- ▶ Moment przejścia prawa do akcji zależy od dokonania zmiany w rejestrze akcjonariuszy.

Warunki zawieszające:

- ▶ Warunki Zawieszające (*conditions precedent* – CP's) to postanowienia umowne ustalone przez obie strony, które należy zrealizować przed finalizacją transakcji – Closingiem.
- ▶ Od spełnienia się warunków uzależnione jest zawarcie umowy przyrzeczonej.

Ogólne zasady odpowiedzialności

Co do zasady, szkody powstałe przez niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania ze stosunku umownego są uzależnione od winy, ważności umowy, wystąpienia szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego między działaniem strony umowy a szkodą.

Strony mogą jednak ukształtować odpowiedzialność z tytułu niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania w sposób odmienny niż jest to ustalone w Kodeksie.

R&W

Oświadczenia i zapewnienia stanowią oświadczenia, składane przez sprzedającego i kupującego, mające rangę gwarancji. W przypadku, gdyby składane oświadczenia okazały się nieprawdziwe po transakcji, to odpowiedzialność z tytułu skutków nieprawdziwych oświadczeń ponosi strona, która je złożyła.

W praktyce transakcji fuzji i przejęć, R&W są istotnym elementem umowy sprzedaży i powinny być dokładnie określone zarówno w zakresie przedmiotu oświadczenia, okresu ponoszenia odpowiedzialności oraz wysokości kary w przypadku nieprawdziwości oświadczenia), dlatego stanowią ważny punkt negocjacji.

W szczególności odnoszą się do:

- Zapewnień dotyczących zdolności sprzedającego / kupującego do sprzedaży / kupna udziałów / akcji;
- Zapewnień dotyczących udziałów / akcji;
- Zapewnień dotyczących samej umowy sprzedaży i zdolności stron do jej zawarcia;
- Zapewnień dotyczących prawa do rozporządzania udziałami / akcjami;
- Zapewnień dotyczących braku stanu upadłości, restrukturyzacji lub likwidacji;
- Zapewnień dotyczących niezalegania z należnościami podatkowymi;
- Zapewnień dotyczących braku postępowań sądowych, w szczególności postępowań pracowniczych.

Idemnity

Stanowi zdefiniowane w umowie transakcyjnej obszary potencjalnych roszczeń, za które odpowiedzialność będzie ponosił sprzedający, gdyby we wskazanych obszarach powstały roszczenia w przyszłości (w trakcie bądź po finalizacji transakcji).

Mechanizm ten zwalnia kupującego z odpowiedzialności za negatywne konsekwencje historycznych zdarzeń, które mogą zrealizować się w przyszłości, po transakcji.

Sposoby ograniczenia odpowiedzialności

Ograniczenia czasowe

Ustalenia w sprawie ograniczenia odpowiedzialności za konkretne naruszenia w związku z upływem czasu prowadzą się do gradacji naruszeń i jednoczesnego przypisania im konkretnych jednostek czasu, po których wyłącza się odpowiedzialność.

Żaden Sprzedawca nie będzie odpowiedzialny w odniesieniu do jakiegokolwiek Roszczenia Kupującego, chyba że Kupujący dostarczy danemu Sprzedawcy lub Sprzedawcy, w zależności od przypadku, Zawiadomienie o Roszczeniu zgodnie z niniejszą Umową w następującym terminie:

- i. bez ograniczeń czasowych w przypadku Zapewnień co do Własności;
- ii. 48 (czterdzieści osiem) miesięcy od Dnia Zamknięcia w przypadku Naruszenia jakichkolwiek innych Zapewnień Sprzedawcy;
- iii. 72 (siedemdziesiąt dwa) miesiące od Dnia Zamknięcia w przypadku Zapewnień Podatkowych Sprzedawcy („Okres Odpowiedzialności”). Dla uniknięcia wątpliwości, żadne ograniczenie czasowe określone w niniejszym postanowieniu nie ma zastosowania do Roszczenia o Zwolnienie z Odpowiedzialności, Roszczenia o Zwolnienie z Odpowiedzialności Podatkowej i Transakcji Niedozwolonej.

Sposoby ograniczenia odpowiedzialności

Ograniczenia kwotowe (*liability cap*)

Postanowienia ograniczające odpowiedzialność strony do określonej kwoty (lub % ceny nabycia) odnosi się do gradacji naruszeń z jednoczesnym przypisaniem odpowiedniego pułapu odpowiedzialności.

Z zastrzeżeniem ust. [...], maksymalna łączna kwota odpowiedzialności Sprzedających za Roszczenia Kupującego nie przekroczy:

- (a) brak limitu – w przypadku Naruszenia Zapewnień Podatkowych;
- (b) 100% Ceny Nabycia – w przypadku Naruszenia Zapewnień co do Własności;
- (c) 35% Ceny Nabycia – w przypadku Naruszenia innych Zapewnień Sprzedających.

Sposoby ograniczenia odpowiedzialności

De minimis

Klauzula *de minimis* tworzy sytuację, w której strona transakcji jest uprawniona do zgłoszenia roszczeń jedynie w przypadku, gdy kwota ewentualnego roszczenia jest wyższa niż ustalony pułap.

Kupujący jest uprawniony do zgłoszenia Roszczeń Kupującego jedynie w zakresie, w jakim Roszczenie Kupującego w indywidualnym przypadku przekracza kwotę [...] EUR („**Kwota de Minimis**”).

Sposoby ograniczenia odpowiedzialności

Basket

Klauzula basket stanowi, że dla dochodzenia przez kupującego roszczeń z umowy musi zostać przekroczona określona łączna wartość wszystkich pojedynczych roszczeń.

- **First dolar** – możliwość dochodzenia całkowitej łącznej wartości roszczeń;
- **Excess only** – strona jest uprawniona do dochodzenia roszczeń jedynie do wysokości kwoty wykraczającej ponad ustalony przez strony próg.

Zasady współpracy w przypadku umowy dwuetapowej

Umowy SPA, w których umowa sprzedaży ma charakter umowy przedwstępnej, bywają wzbogacane o definitywne umowy o świadczenie usług, wyznaczające prawa i obowiązki stron w okresie pomiędzy zawarciem umowy SPA a rozporządzeniem prawami udziałowymi (*interim period covenants, pre-closing covenants*).

Zasady współpracy w przypadku umowy dwuetapowej

Zobowiązanie sprzedającego do uzyskania zgody kupującego na dokonanie określonych czynności (*interim period covenants*), np.:

- Zmiany umowy spółki,
- Podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego,
- Umorzenia udziałów,
- Połączenie, podziału i przekształcenia spółki,
- Wypłaty dywidendy,
- Likwidacji spółki.

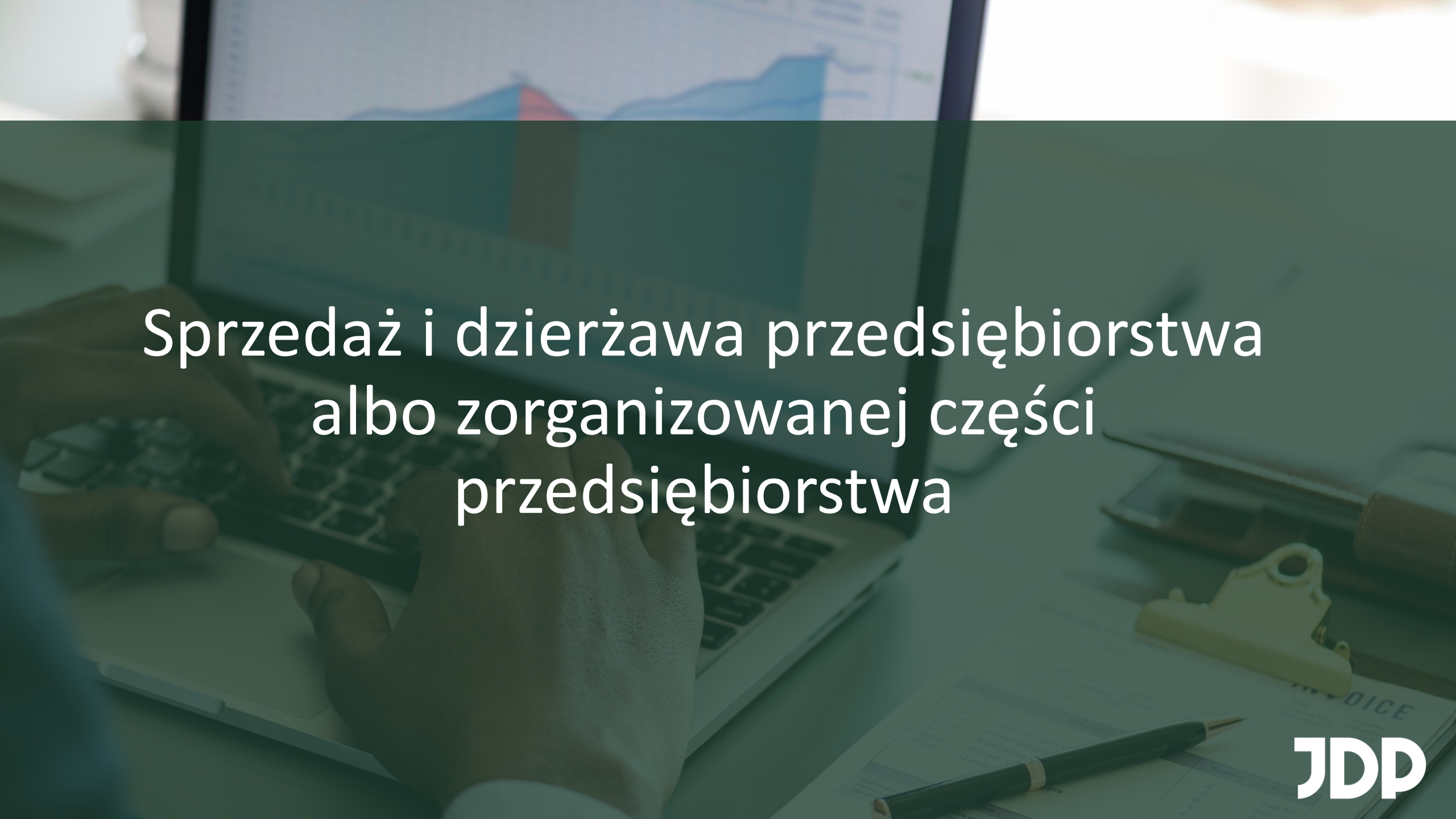
▶ Uwaga na zakres zobowiązania, aby nie powodował przejęcia kontroli.

Zakaz konkurencji sprzedających wobec kupującego

Strony umowy mogą zobowiązać się do przestrzegania zakazu konkurencji przez określony czas w trakcie i po procesie transakcyjnym. Zakaz ten może dotyczyć w szczególności powstrzymania się strony (lub osoby działającej na rzecz strony) od:

- Podejmowania jakiejkolwiek działalności na własny rachunek lub angażowania się w jakąkolwiek inną działalność stanowiącą działalność konkurencyjną.
- Zawierania umów handlowych w imieniu swoim lub w imieniu innych osób, jeżeli umowy te obejmują działalność konkurencyjną.
- Działania w charakterze agenta, pełnomocnika lub prokurenta na rzecz innych konkurencyjnych przedsiębiorstw.
- Świadczenia pracy na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, innych umów lub zobowiązań prawnych na rzecz jakiegokolwiek podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną.

Sprzedaż i dzierżawa przedsiębiorstwa albo zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Umowa sprzedaży przedsiębiorstwa albo zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Definicja:

- ▶ **Przedsiębiorstwo to zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej.**
- ▶ Przedsiębiorstwo obejmuje w szczególności:
 - Nazwę przedsiębiorstwa (pojęcie odmienne od firmy);
 - Własność ruchomości i nieruchomości;
 - Prawa wynikające z umów;
 - Koncesje, licencje, zezwolenia, prawa z zakresu własności intelektualnej;
 - Tajemnicę przedsiębiorstwa.
- ▶ **Zorganizowana część przedsiębiorstwa to organizacyjnie i finansowo wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie zespół składników materialnych i niematerialnych o określonej funkcji gospodarczej, zdolny do prowadzenia samodzielnej (niezależnej) działalności.**

Umowa sprzedaży przedsiębiorstwa albo zorganizowanej części przedsiębiorstwa

c.d.

- ▶ **Czynność prawna** – w tym wypadku sprzedaż – mająca za przedmiot przedsiębiorstwo bądź jego zorganizowaną część wymaga zachowania formy pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi, a jeżeli w skład przedsiębiorstwa wchodzi prawo własności nieruchomości – forma aktu notarialnego.
- ▶ Czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo obejmuje wszystko co wchodzi w jego skład – chyba że co innego wynika z umowy.
- ▶ Nabywca przedsiębiorstwa jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa.
- ▶ Ta odpowiedzialność jest jednak ograniczona do wartości przedsiębiorstwa.

Umowa dzierżawy przedsiębiorstwa albo zorganizowanej części przedsiębiorstwa

- ▶ Wydzierżawienie przedsiębiorstwa (bądź też jego zorganizowanej części), czyli oddanie przedsiębiorstwa do używania i pobierania pożytków w zamian za umówiony czynsz, powinno zostać dokonane poprzez zawarcie umowy **w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi**.
- ▶ Umowa dzierżawy może zostać zawarta na czas oznaczony lub nieoznaczony. Jeśli umowę zawarto na okres dłuższy niż 30 lat, wówczas po upływie tego terminu przyjmuje się, że umowę zawarto na czas nieoznaczony.
- ▶ W przypadku umowy dzierżawy przedsiębiorstwa bądź jego zorganizowanej części kluczowe znaczenie ma wyczerpujące określenie przedmiotu dzierżawy – tak aby umowa obejmowała składniki materialne i niematerialne niezbędne do wykonywania działalności, w szczególności patenty, koncesje oraz zezwolenia.

Umowa dzierżawy przedsiębiorstwa albo zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Zgoda na koncentrację

- ▶ Zgodnie ze stanowiskami UOKiK i SOKiK, jako „nabycie” mienia traktować trzeba każdą transakcję, na podstawie której może nastąpić uzyskanie uprawnień dających prawo do części mienia innego przedsiębiorcy. Nie będą to więc tylko umowy sprzedaży, ale także np. dzierżawy czy najmu.
- ▶ Zawarcie umowy dzierżawy przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części może być zatem traktowane jako zamiar koncentracji i rodzić obowiązek zgłoszenia Prezesowi UOKiK, o ile spełnione zostały przesłanki obrotu.

Dzierżawa przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części, jeśli w ich skład wchodzi nieruchomość

Prawa najemcy wynikające z umowy najmu lokalu mogą wchodzić w skład dzierżawionego przedsiębiorstwa.

Obowiązki wynajmującego

- przygotowanie w uzgodnionym zakresie i oddanie najemcy najmowanej powierzchni do korzystania;
- zapewnienie możliwości dostępu i korzystania z przedmiotu najmu 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu 365 dni w roku;
- zapewnienie zarządzania nieruchomością i dostępności innych usług objętych opłatami eksploatacyjnymi, w tym napraw budynku (w zakresie w jakim nie odpowiada za nie najemca)
- ubezpieczenie budynku od zniszczenia.

Obowiązki najemcy

- Korzystanie z przedmiotu najmu zgodnie z umową
- Płacenie czynszu i ew. innych opłat (opłaty eksploatacyjne, opłaty za media);
- Drobne, bieżące naprawy przedmiotu najmu;
- Ubezpieczenie prowadzonej w przedmiocie najmu działalności;
- Dostarczenie zabezpieczeń wykonania obowiązków najemcy (kaucja gwarancyjna albo depozyt gotówkowy, oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji co do płatności lub zwrotu przedmiotu najmu).

Powyższy schemat dotyczy najczęściej stosowanej na rynku komercyjnym struktury tzw. „triple net”, gdzie całość kosztów eksploatacji nieruchomości (zarówno powierzchni wynajmowanej, jak i powierzchni wspólnych) ponoszona jest przez najemców (bezpośrednio lub pośrednio, poprzez tzw. opłaty eksploatacyjne płacone wynajmującemu równoległe do czynszu najmu). W zależności od przypadku uzgodnienia stron umowy najmu mogą wyglądać jednak odmiennie.

ETAP. 5

Ile dla fiskusa?
Aspekty podatkowe
transakcji

UMOWA SPA

Ile oddam fiskusowi? Aspekty podatkowe transakcji

Magdalena Zasiewska

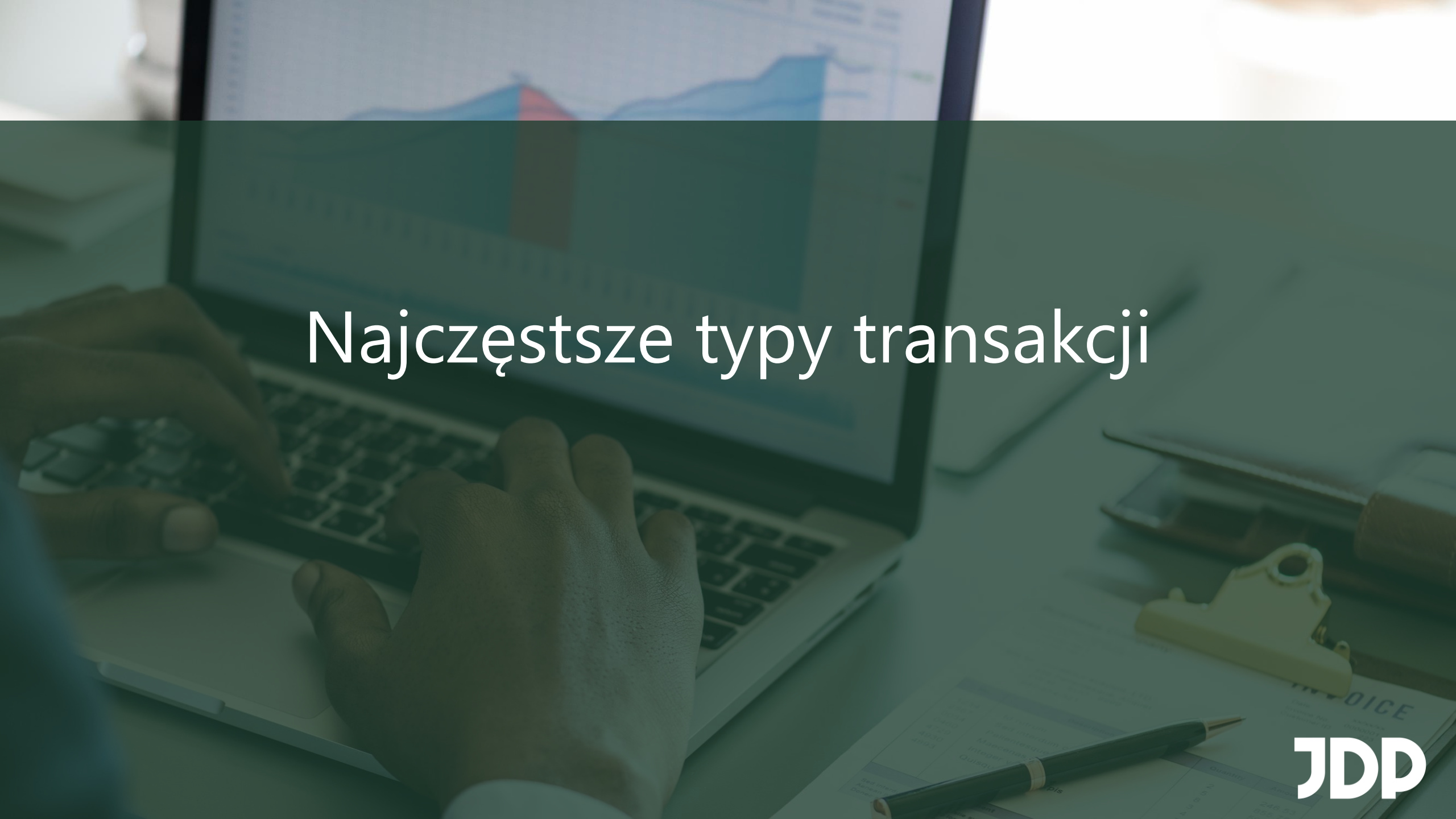
Doradca podatkowy w Kancelarii JDP, Head of Tax

Program

- 1 Najczęstsze typy transakcji
- 2 Jakie podatki mogą wystąpić w transakcji?
- 3 Opodatkowanie transakcji na przykładach

A person's hands are shown typing on a laptop keyboard. The laptop screen displays a line graph with blue and red areas. The entire image is covered with a semi-transparent dark green overlay. The text "Najczęstsze typy transakcji" is centered in white. In the bottom right corner, there is a logo "JDP" and some blurred office supplies like a pen and a paper clip.

Najczęstsze typy transakcji

Najczęstsze typy transakcji

Asset deal

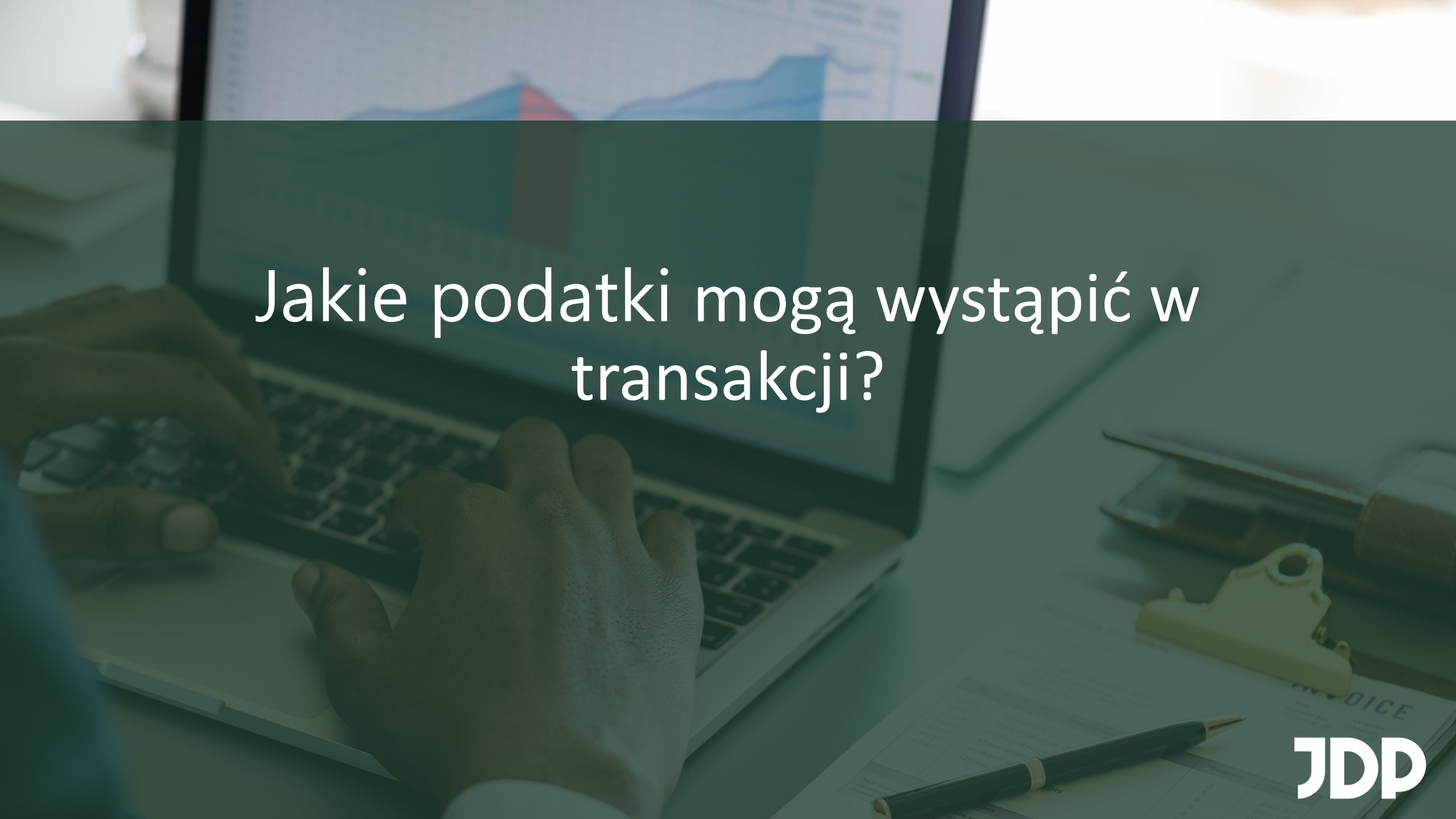
- Zakup przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części.
- Zakup poszczególnych składników majątkowych.

Share deal

- Zakup całości lub części udziałów / akcji.

Inne

- Aport.
- Połączenie.
- Podział.
- Wymiana udziałów.

Jakie podatki mogą wystąpić w transakcji?

Asset deal

Transakcja na majątku

Sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części nie jest opodatkowana podatkiem od towarów i usług (VAT). PCC zawsze płaci Kupujący.

Opodatkowanie sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) lub prawnych (CIT)

Danina solidarnościowa (osoby fizyczne)

Podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC)

Opodatkowanie sprzedaży aktywów

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) lub prawnych (CIT)

Danina solidarnościowa (osoby fizyczne)

Podatek od towarów i usług (VAT), jeżeli aktywa mieszczą się w pojęciu towaru lub usługi

Podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC)

Sprzedaż udziałów / akcji

Sprzedajacy

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) lub prawnych (CIT)

Danina solidarnościowa (osoby fizyczne)

VAT

Kupujący

Podatek od towarów i usług (VAT),

Podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC)

Joint venture

Neutralność podatkowa przy aportcie
przedsiębiorstwa / ZCP

Podatek dochodowy od osób fizycznych
(PIT) i prawnych (CIT)

Danina solidarnościowa (osoby fizyczne)

Exit tax (PIT i CIT)

Podatek od czynności
cywilnoprawnych (PCC) / VAT

Połączenia / podziały

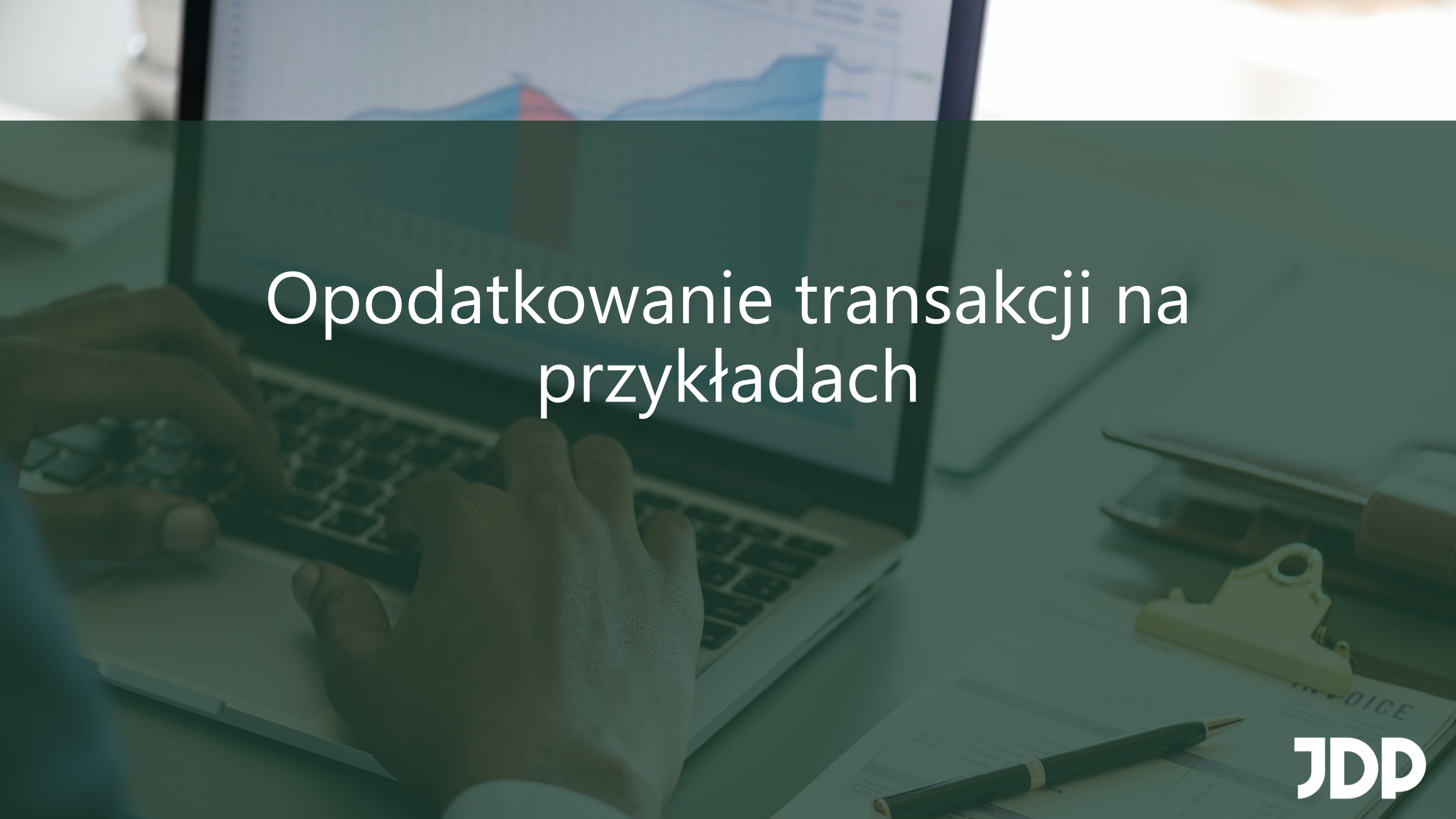
Joint venture

Neutralność podatkowa
Sukcesja uniwersalna
Exit tax (PIT i CIT)

Uzasadnienie biznesowe

Pierwsza
restrukturyzacja

Wycena składników

Opodatkowanie transakcji na przykładach

Opodatkowanie transakcji na przykładach

Asset deal

1

- Sprzedaż parku maszynowego o wartości podatkowej netto 100 za 200
- **sprzedaż co do zasady opodatkowana VAT.**

2

Sprzedawcą jest:

- osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – opodatkowanie w ramach działalności;
- osoba fizyczna, która wycofała składniki majątku z działalności gospodarczej - opodatkowanie w ramach działalności, chyba, że sprzedaż nastąpi po końcu 6 roku podatkowego po wycofaniu z działalności;
- Podatnik CIT – opodatkowanie na zasadach dla dochodów z pozostałej działalności.

Sprzedaż udziałów w spółce kapitałowej

1

przez osobę fizyczną:

- PIT 19% od dochodu stanowiącego różnicę między historycznym kosztem nabycia a uzyskaną ceną;
- 4% daniny solidarnościowej od nadwyżki dochodu ponad 1 000 000 PLN;
- Podatek płatny w zeznaniu rocznym.

2

przez podatnika CIT:

- Sprzedaż traktowana jako przychód z zysków kapitałowych (odrębny koszyk);
- Podatek 19% płatny w zaliczce miesięcznej.

Sprzedaż ogółu praw i obowiązków w spółce osobowej

1

będącej / niebędącej podatnikiem CIT

- **przez osobę fizyczną:**

- konsekwencje podatkowe sprzedaży zależą od tego, czy sprzedawany jest ogół praw i obowiązków w spółce będącej czy niebędącej podatnikiem CIT (odpowiedni PIT 19% lub skala) i danina solidarnościowa na nadwyżce dochodu powyżej 1 mln PLN;

2

- **przez podatnika CIT:**

- przychód z zysków kapitałowych opodatkowany CIT 19%.

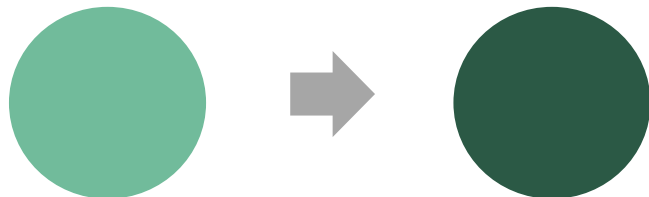
ETAP. 5

Co
z samochodami i
z magazynem?

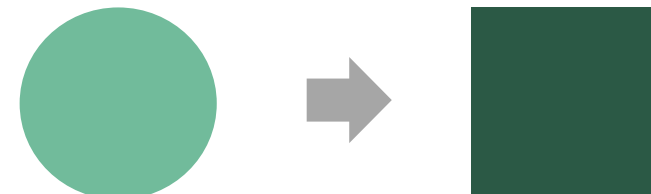
UMOWA SPA

SAMOCHODY NOWE, STOK

Kupujący z tej samej sieci:

Możliwość rolowania w ramach limitu kredytowego. Konieczne **porozumienie** z importerem i bankiem

Kupujący z innej sieci, spoza sieci:

Wykup lub **zwrot do importera** zgodnie z procedurą wypowiedzenia umowy dealerskiej

SAMOREJESTRACJE, DEMO, ZASTĘPCZE

Samorejestracje, demo i zastępcze wyceniane pojedynczo zwykle **przez wspólny zespół** kierowników działu aut używanych stron transakcji

CZĘSTY BŁĄD: sprzedający przy transakcji **zbyt często skupiają się na sprzedaży aut**, czasem nawet uzależniając od tego transakcje lub będąc gotowym na **niekorzystne dla siebie** ustępstwa w wycenie nieruchomości

Rozliczane bezumownie, **fakturą VAT.**

SAMOCODY UŻYWANE

Bardzo rzadko wchodzą w zakres transakcji. Jeśli tak, to **rozliczane bezumownie, fakturą VAT.**

Sprzedający zwykle **pozbywa się stoku aut używanych samodzielnie** przed transakcją lub przenosi do nowej działalności

Wycena pojedynczych samochodów zwykle **przez wspólny zespół** kierowników działu aut używanych stron transakcji

MAGAZYN CZĘŚCI

W przypadku zakupu nieruchomości lub ZCP magazyn części jest rozliczany najczęściej bezumownie – **zakup na podstawie faktury VAT**

NAJWAŻNIEJSZE JEST zaakceptowanie **modelu wyceny** wartości transakcyjnej magazynu **wg. wiekowania.**

W przypadku braku akceptacji modelu wyceny wartości magazynu - **możliwość samodzielnego zbycia go przez sprzedającego**

WZÓR

Wartość transakcyjna magazynu części

	Wartość / PLN			RAZEM/PLN
Stok 0-6 miesięcy		x	0,80	
Stok 7-12 miesięcy		x	0,70	
Stok 12-24 miesiące		x	0,50	
Stok > 24 miesiące		x	0,00	

Powyższy wzór jest jedynie przykładem najczęstszego modelu wyliczeń wartości magazynu przy transakcji.

Inne spotykane przykłady:

Stok 0-12 miesięcy x 1,00

Stok > 12 miesięcy x 0,00

ETAP. 5

Pracownicy. Jak
zadbać o załogę?

UMOWA SPA

CO TO JEST PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY?

Brak definicji prawnej „zakładu pracy”

Wg interpretacji prawnych „Przejście zakładu pracy to przejście zespołu składników umożliwiających w nich pracę na nowego właściciela/dzierżawcę”

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY

NIE

SHARE DEAL

- Zmiana wspólnika spółki
- Pracodawca pozostaje ten sam
- Brak obowiązków informacyjnych

TAK

ZCP

- Konieczność realizacji wszystkich obowiązków z KP
- Pracodawcą zostaje kupujący
- Automatyczny charakter przejścia pracowników

NIE?

ASSET DEAL

- Nabycie aktywów nie tworzących zakładu pracy/niepowiązanych
- Pracownicy pozostają u sprzedającego

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY **BEZWZGLĘDNY CHARAKTER**

Strony transakcji **nie mogą ustalić**, że nie dojdzie do przejścia zakładu pracy

Brak konieczności **zgody pracowników**

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY

AUTOMATYZM DZIAŁANIA

Przejęcie zakładu następuje **w momencie transakcji. Brak opcji zmiany terminu.**

Na nowego pracodawcę **przechodzą wszystkie stosunki pracy,** niezależnie od jego wiedzy i woli

Stosunki pracy przechodzą **wg stanu z dnia przejścia (urlopy, wypowiedzenia, zwolnienia)**

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY **ZACHOWANIE PRAW**

Zachowanie **wszystkich dotychczasowych warunków** zatrudnienia

Obowiązek stosowania **zasady korzystności**

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA

Pełna odpowiedzialność nowego pracodawcy od momentu przejścia zakładu

Możliwość odmiennego uregulowania, **ze skutkiem wyłącznie między stronami transakcji**

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY SZCZEGÓLNY TRYB ROZWIĄZANIA STOSUNKU PRACY

W okresie **2 miesięcy** od przejścia pracownik może rozwiązać stosunek pracy **za 7 dniowym uprzedzeniem i bez uzasadnienia**

Po 2 miesiącach **przywilej ten wygasa**

Brak analogicznych uprawnień **po stronie pracodawcy**

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY

OCHRONA TRWAŁOŚCI STOSUNKU PRACY

Przejście zakładu **nie może być przyczyną uzasadniającą wypowiedzenie** umowy o pracę

Przejście zakładu pracy **nie wyklucza działań restrukturyzacyjnych**. Kupujący realizuje je na zasadach ogólnych KP

Obowiązek informacyjny

Pracownicy muszą otrzymać zawiadomienie co najmniej **30 dni** przed planowanym przejściem. **NA PIŚMIE i INDYWIDUALNIE**

Zawiadomienie kieruje **każdy pracodawca do swoich** pracowników. W praktyce zawiadomienie podpisują obaj pracodawcy.

Błędy w obowiązku informacyjnym (niekompletność, nieterminowość, brak zawiadomienia) **nie udaremniają skutku przejścia zakładu**

PRZEJŚCIE ZAKŁADU PRACY

NIE

SHARE DEAL

- Zmiana wspólnika spółki
- Pracodawca pozostaje ten sam
- Brak obowiązków informacyjnych

TAK

ZCP

- Konieczność realizacji wszystkich obowiązków z KP
- Pracodawcą zostaje kupujący
- Automatyczny charakter przejścia pracowników

NIE?

ASSET DEAL

- Nabycie aktywów nie tworzących zakładu pracy/niepowiązanych
- Pracownicy pozostają u sprzedającego

PRZEJŚCIE PRACOWNIKÓW „Z WOLNEJ RĘKI”

Najczęściej stosowany sposób przekazania pracowników **przy sprzedaży pojedynczych aktywów**

Polega na „**równoczesnym**” **rozwiązaniu umowy** o pracę za porozumieniem stron ze sprzedającym i **podpisaniu nowej** umowy o pracę z kupującym

Wymaga **przygotowania i ZAUFANIA** pracowników

Taki model musi być poprzedzony **precyzyjnym określeniem listy pracowników** przechodzących i wyrażeniem ich zgody

NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ?

Pracownicy w okresie ochronnym

Uczniowie/młodociani

Pracownicy zewnętrzni: tymczasowi, delegowani

Pracownicy na umowę zlecenie. Samozatrudnienie

Regulaminy wynagradzania/premie/nagrody

KIEDY POWIEDZIEĆ PRACOWNIKOM?

Zwykle informacja o zamierzonej transakcji i przedstawienie potencjalnego nowego pracodawcy jest przekazywana ogółowi pracowników sprzedającego **w dniu upublicznienia informacji tj. złożenia wniosku do UOKiK** na zgodę na koncentrację. Od tego momentu do zamknięcia transakcji mija zwykle od 1,5 do 3 miesięcy.

ETAP. 6

Modele kontynuacji w branży moto

PO TRANSAKCJI

Co po transakcji?

- **Większość dealerów** (>60%) po całościowych transakcjach odchodzi **z branży moto**
- **Nowe pola inwestycyjne:** hotele, restauracje, ośrodki sportowe, deweloperka, produkcja ubrań, usługi medyczne, sprzedaż detaliczna i hurtowa (meble, wyposażenie wnętrz, biżuteria)
- **Okolo 30% kontynuuje działalność w branży moto**

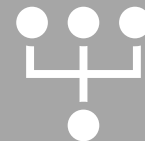
MODELE KONTYNUACJI BRANŻOWEJ

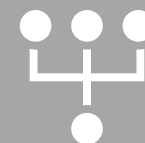
Autoryzowane stacje obsługi

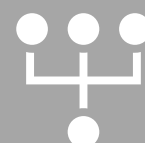
Sieci serwisowe/ warsztaty
specjalistyczne/blacharnie-lakiernie

Sieci/ salony samochodów używanych

Rynek równoległy: reeksport, import niezależny

INNE: platformy internetowe, nowe technologie

Przypomnienie

Jak zostać ASO?

JAK ZOSTAĆ ASO? PROCEDURA

Oficjalne wystąpienie do importera o standardy

Wycena standardów

Realizacja standardów serwisowych. Audyt wewnętrzny

Oficjalne wystąpienie o audyt i nadanie autoryzacji

Audyt producenta (płatny)

JAK ZOSTAĆ ASO? PROCEDURA

W przypadku odstępstw działania uzupełniające

Ewentualny ponowny audyt

Po pozytywnym audycie wystąpienie o autoryzację

W przypadku odmowy ze strony importera (na dowolnym etapie procedury) działania prawne

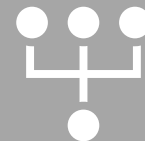
MODELE KONTYNUACJI BRANŻOWEJ

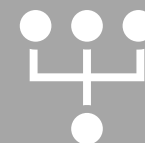
Autoryzowane stacje obsługi

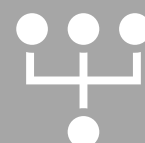
**Sieci serwisowe/ warsztaty
specjalistyczne/blacharnie-lakiernie**

Sieci/ salony samochodów używanych

Rynek równoległy: reeksport, import niezależny

INNE: platformy internetowe, nowe technologie

Ale možna i tak ...

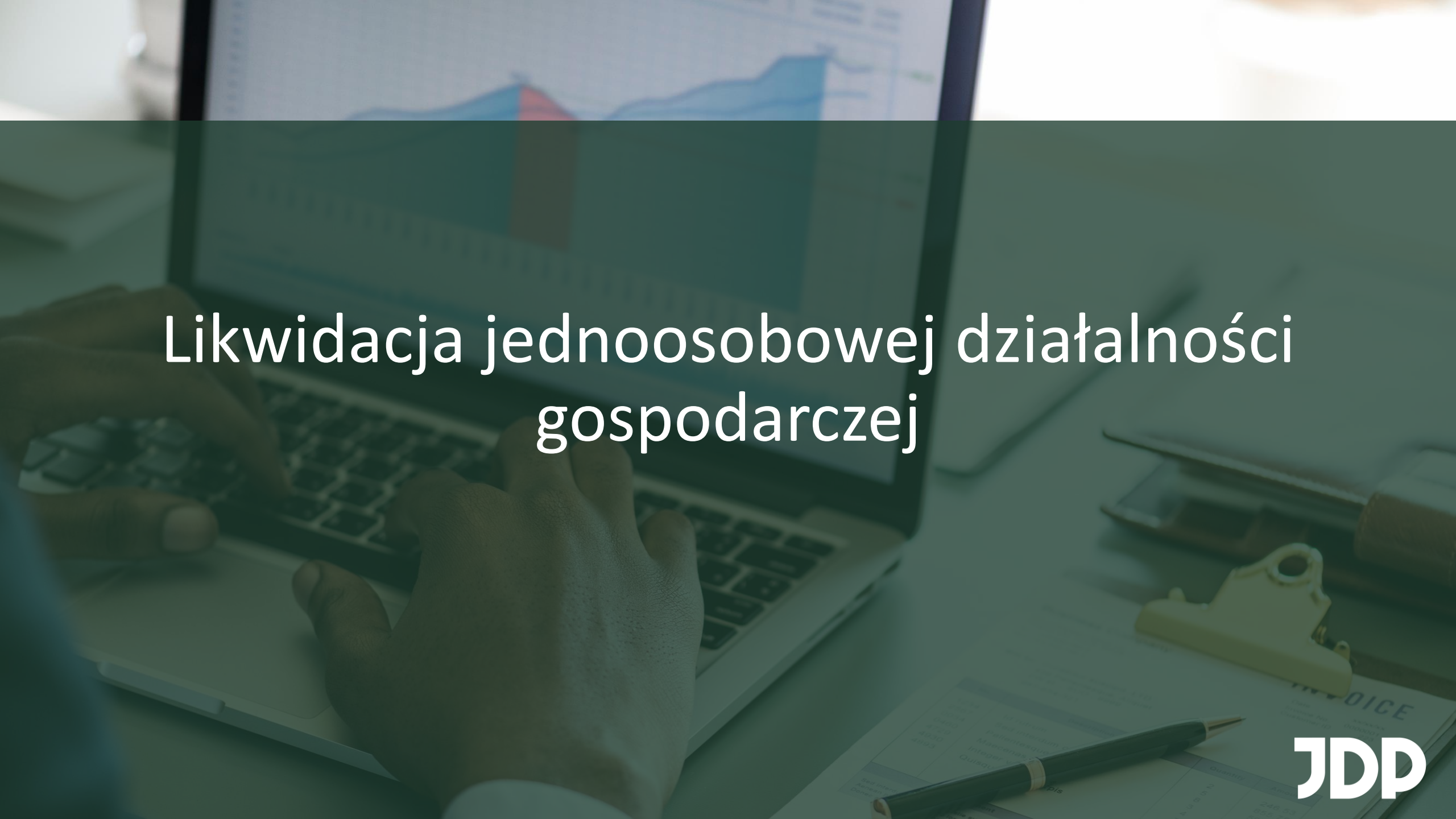
ETAP 6

Procesy likwidacyjne działalności biznesowej

PO TRANSAKCJI

- 1 Likwidacja jednoosobowej działalności gospodarczej
- 2 Aspekty podatkowe zakończenia działalności
- 3 Likwidacja spółki jawnej
- 4 Likwidacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
- 5 Aspekty podatkowe likwidacji spółki kapitałowej / spółki osobowej
- 6 Obowiązek przechowywania dokumentacji

Likwidacja jednoosobowej działalności gospodarczej

Wniosek do CEIDG

Wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG następuje na wniosek. Obowiązujące przepisy nie przewidują terminu na złożenie wniosku o dokonanie wpisu, jednak informacje w nim zawarte powinny odpowiadać stanowi faktycznemu. Wniosek o wykreślenie należy więc złożyć w sytuacji, gdy faktycznie zakończono prowadzenie działalności gospodarczej.

Informacja o wykreśleniu firmy z CEIDG zostaje automatycznie przesłana do urzędu skarbowego, Głównego Urzędu Statystycznego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wniosek o wykreślenie wpisu przedsiębiorcy z CEIDG składa się na formularzu CEIDG-1, drogą elektroniczną, osobiście w urzędzie gminy albo drogą pocztową. ZUS automatycznie sporządzi formularz ZUS ZWPA oraz wyrejestruje wnioskodawcę jako płatnika składek.

Zakończenie działalności

W związku z zakończeniem działalności należy pamiętać o:

- ▶ Rozwiązaniu umów z pracownikami:
 - w przypadku likwidacji pracodawcy wyłączona jest ochrona pracowników przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę;
 - pracodawca w celu wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę może skrócić okres trzymiesięcznego wypowiedzenia do 1 miesiąca – w takim przypadku pracownikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za pozostałą część okresu wypowiedzenia;
- ▶ Wyrejestrowaniu działalności z ZUS i urzędu skarbowego;
- ▶ Wystawieniu świadectw pracy, wypłacie ekwiwalentu za zaległy urlop oraz odprawy, jeżeli taka przysługuje na podstawie ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

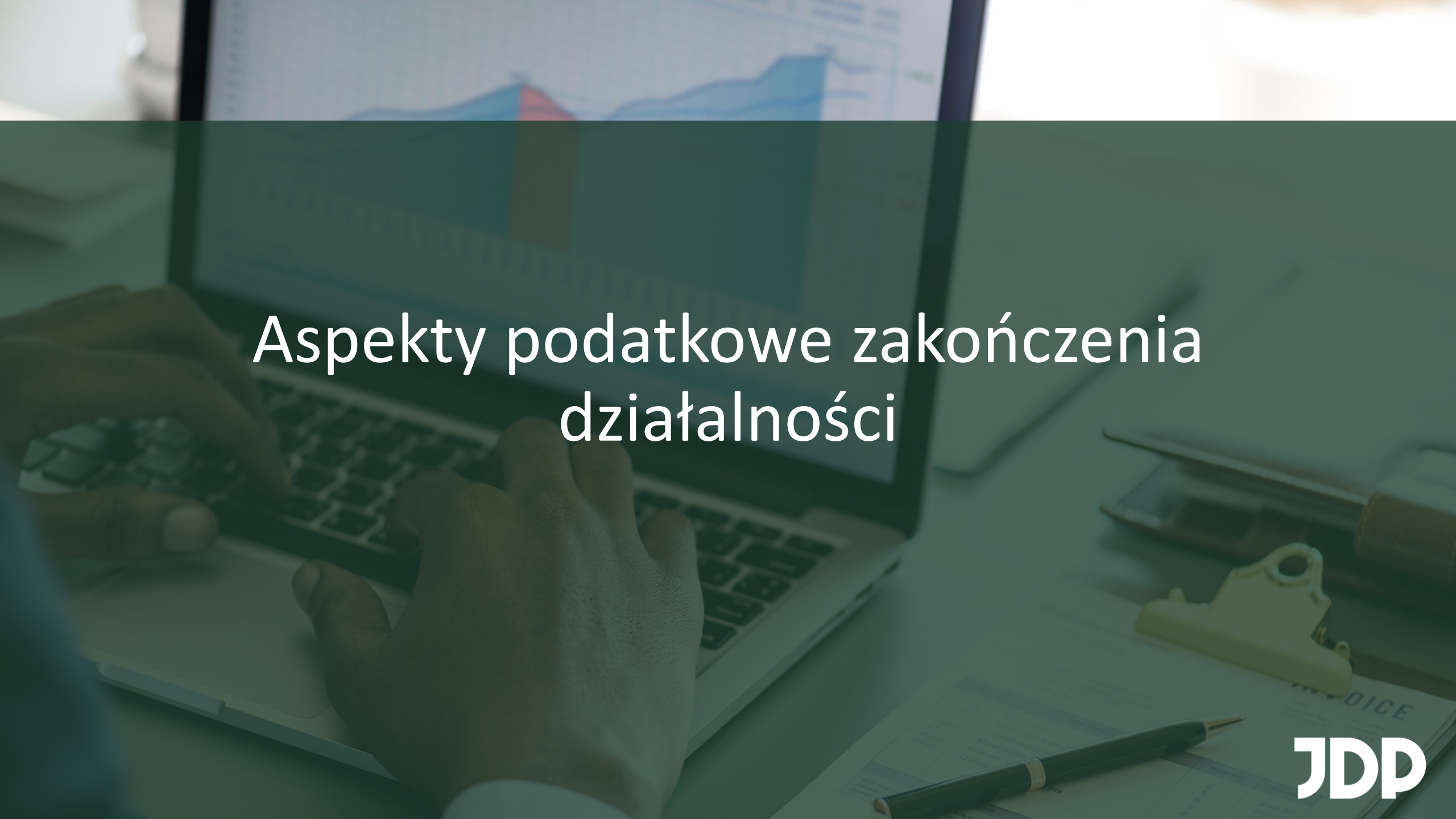
Odpowiedzialność za zobowiązania

Osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą odpowiadają za zaciągnięte zobowiązania w sposób nieograniczony, całym swoim majątkiem.

Po zakończeniu działalności przez przedsiębiorcę jego wierzyciele mogą dochodzić przysługujących im należności od osoby fizycznej (byłego przedsiębiorcy).

Aspekty podatkowe zakończenia działalności

Działalność indywidualnej osoby fizycznej: PIT

- Sporządzenie spisów z natury (remanent likwidacyjny), wykazu składników majątku i ich wpisanie do podatkowej księgi przychodów i rozchodów;
- Zapłata ostatniej zaliczki na PIT za miesiąc zakończenia działalności;
- Złożenie zeznania rocznego.

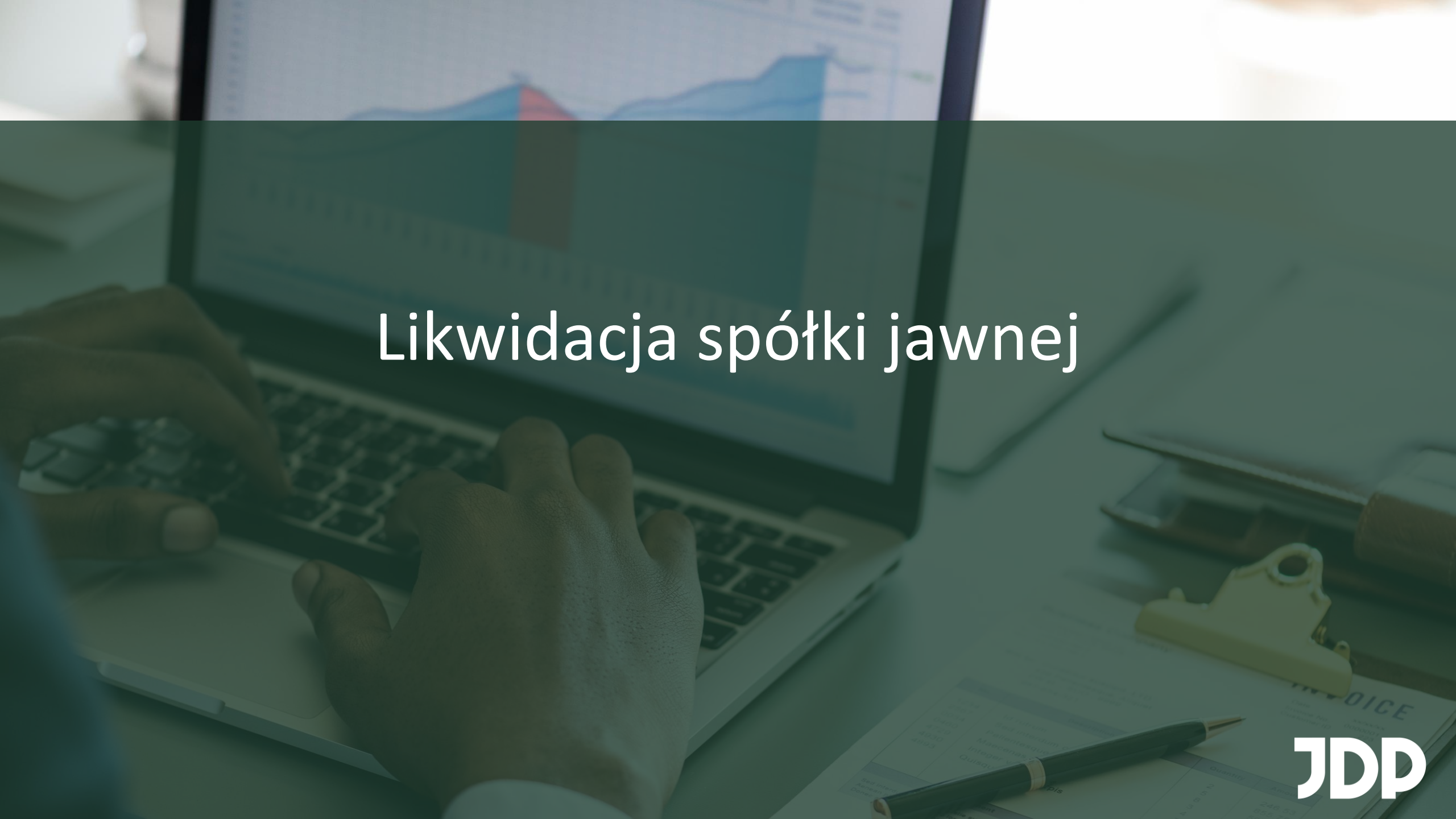
W przypadku likwidacji działalności gospodarczej majątek, który należał do firmy, staje się majątkiem prywatnym osoby prowadzącej działalność. Jeśli majątek ten nie zostanie sprzedany w ciągu sześciu lat (licząc od pierwszego dnia miesiąca, który nastąpi po miesiącu, w którym zaprzestano prowadzić działalność gospodarczą), nie powstanie obowiązek zapłaty podatku dochodowego z tego tytułu.

Działalność indywidualnej osoby fizycznej: VAT

- Odrębny spis z natury dla czynnych podatników VAT; wyrejestrowanie z VAT;
- Wyrejestrowanie kas fiskalnych;
- Zgłoszenia aktualizacyjne VAT i NIP.

Majątek, który został wykazany w spisie z natury, podlega opodatkowaniu VAT. Jako datę powstania obowiązku podatkowego przyjmuje się dzień zakończenia prowadzenia działalności.

A photograph of a person's hands typing on a laptop keyboard, overlaid with a semi-transparent teal filter. The laptop screen in the background shows a line graph with blue and red areas. On the desk next to the laptop are some papers, a yellow clip, and a pen.

Likwidacja spółki jawnej

Cele procedury likwidacyjnej

Zakończenie rozpoczętych interesów spółki

Spieniężenie majątku spółki

Spłata długów spółki

Podział reszty majątku między wspólników

Otwarcie likwidacji

Likwidację spółki należy przeprowadzić, jeżeli zaistniała przyczyna rozwiązania spółki, a wspólnicy nie uzgodnili innego sposobu zakończenia działalności spółki.

Przyczynami tymi są:

- przyczyny przewidziane w umowie spółki;
- jednomyślna uchwała wszystkich wspólników;
- ogłoszenie upadłości spółki;
- śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości;
- wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika lub wierzyciela wspólnika;
- prawomocne orzeczenie sądu.

Skutki otwarcia likwidacji

Zakaz konkurencji

Wraz ze wszczęciem postępowania likwidacyjnego zmieniają się zasady odnoszące się do zakazu podejmowania działalności konkurencyjnej – w okresie likwidacji zakaz dotyczy jedynie likwidatorów.

Firma

Wszczęcie postępowania likwidacyjnego powoduje obowiązek posługiwania się w obrocie dotychczasową firmą uzupełnioną o dodatek „w likwidacji”.

Prokura

Otwarcie likwidacji powoduje wygaśnięcie prokury oraz uniemożliwia ustanowienie i udzielenie nowej prokury.

Likwidatorzy

Jeżeli wspólnicy nie postanowią inaczej, to z mocy ustawy pełnić będą funkcję likwidatorów. Nie dotyczy to jedynie wspólnika upadłego, na którego miejsce wejdzie syndyk.

Zasada, że likwidatorami stają się z mocy prawa dotychczasowi wspólnicy, nie obowiązuje, gdy likwidatorzy zostają powołani przez wspólników jednomyślną uchwałą oraz gdy likwidatora wyznacza, z ważnych powodów, na wniosek wspólnika lub innej osoby mającej interes prawny, sąd rejestrowy.

Wspólnicy mogą podjąć decyzję o tym, że tylko niektórzy spośród nich będą likwidatorami albo też będą to osoby trzecie lub osoby trzecie i część wspólników.

W toku postępowania likwidacyjnego likwidator może zostać odwołany jednomyślną uchwałą wspólników albo przez sąd rejestrowy z ważnych powodów, na wniosek wspólnika lub osoby mającej interes prawny.

Likwidatorzy

cd.

Likwidatorzy mają prawo prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania, a ograniczenie ich kompetencji nie ma skutku wobec osób trzecich.

W przypadku, gdy jest kilku likwidatorów, są oni upoważnieni do reprezentowania spółki łącznie, chyba że wspólnicy lub sąd powołujący likwidatorów postanowi inaczej.

W stosunkach wewnętrznych likwidatorzy są obowiązani stosować się do uchwał wspólników, a likwidatorzy ustanowieni przez sąd powinni stosować się do jednomyślnych uchwał powziętych przez wspólników oraz przez osoby mające interes prawny, które spowodowały ich ustanowienie.

Przebieg likwidacji

Sporządzenie bilansu otwarcia likwidacji

Bilans na dzień otwarcia likwidacji sporządzają likwidatorzy. Stanowi on załącznik do wniosku w przedmiocie zgłoszenia otwarcia likwidacji spółki.

Zgłoszenie do rejestru

Otwarcie likwidacji spółki jawnej, nazwiska i imiona likwidatorów oraz ich adresy albo adresy do doręczeń elektronicznych, sposób reprezentowania spółki przez likwidatorów i wszelkie zmiany w tym zakresie podlegają obowiązkowi zgłoszenia do KRS. Prawo i obowiązek zgłoszenia spoczywa na każdym z likwidatorów.

Przeprowadzenie czynności likwidacyjnych

Do czynności likwidacyjnych zaliczają się:

- zakończenie bieżących interesów spółki;
- ściąganie wierzytelności;
- wypełnienie zobowiązań;
- upłynnienie majątku spółki.

Przebieg likwidacji

Sporządzenie bilansu zamknięcia likwidacji

Bilans zamknięcia jest sporządzany przez likwidatorów po dokonaniu czynności likwidacyjnych.

Podział pozostałego majątku pomiędzy wspólników

Podział majątku powinien zostać dokonany według zasad określonych w umowie spółki. Rozliczenie może być proporcjonalne, może także zakładać spłatę niektórych wspólników w większym stopniu niż innych. W przypadku braku ustaleń w umowie, wspólnikom zwraca się udziały kapitałowe rozumiane jako wkłady rzeczywiście wniesione do spółki. Nadwyżka jest dzielona między wspólników w takim stosunku, w jakim uczestniczą oni w zysku.

Podział niedoboru pomiędzy wspólników

Jeżeli majątek spółki po jego upłynnieniu nie wystarczy na spłatę udziałów i długów, niedobór dzieli się między wspólników stosownie do postanowień umowy, a w ich braku – w stosunku, w jakim wspólnicy uczestniczą w stracie.

Przebieg likwidacji

Wniosek o wykreślenie

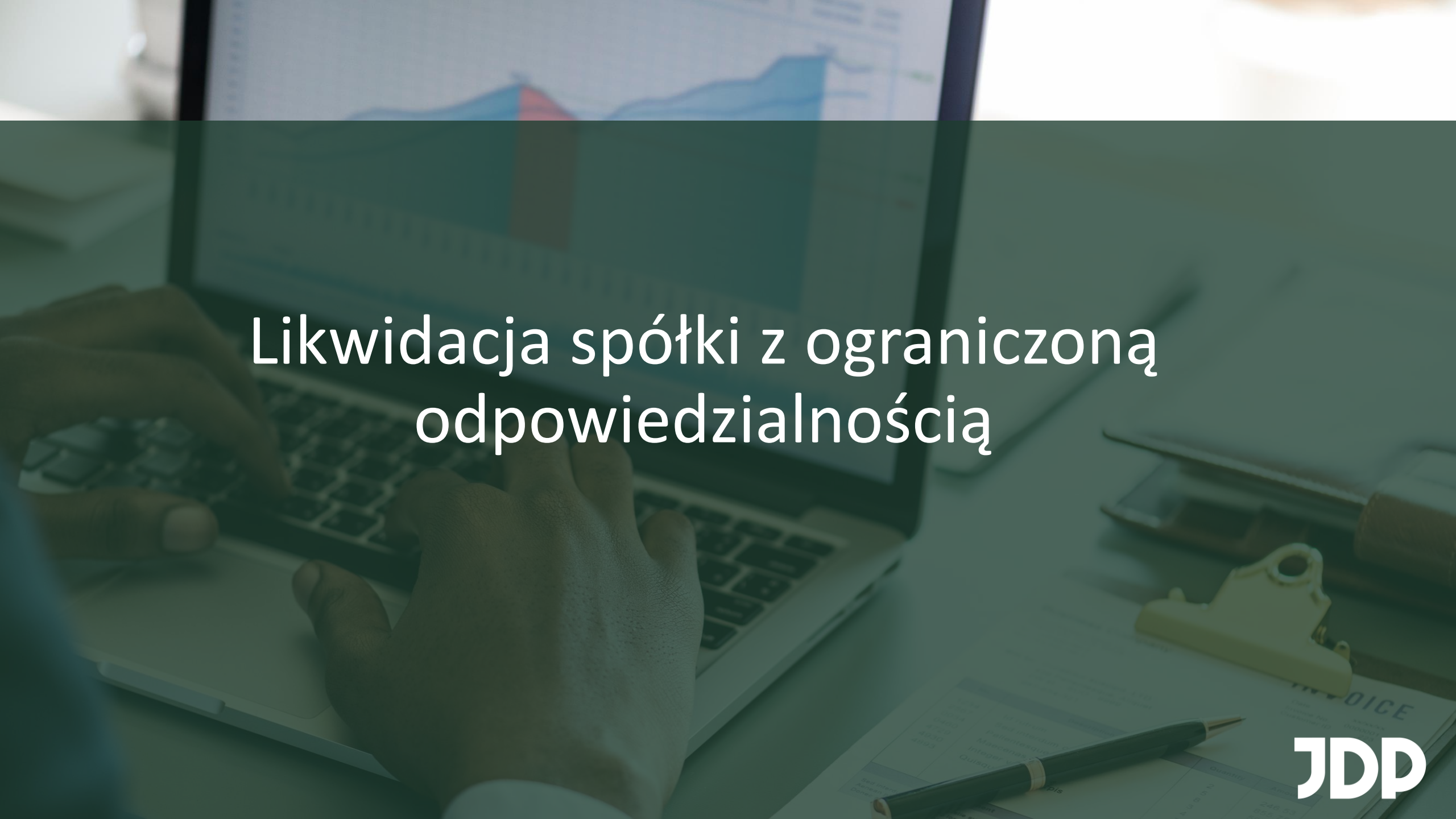
Likwidatorzy powinni zgłosić zakończenie likwidacji i złożyć wniosek o wykreślenie spółki z rejestru.

Rozwiązanie spółki

Rozwiązanie spółki następuje z chwilą jej wykreślenia z rejestru.

Przechowanie ksiąg i dokumentów

Po rozwiązaniu spółki księgi i dokumenty należy oddać na przechowanie wspólnikowi lub osobie trzeciej – na okres nie krótszy niż pięć lat. W przypadku braku zgody wspólnika lub osoby trzeciej, przechowawcę wyznacza sąd rejestrowy.

Likwidacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Otwarcie likwidacji

Otwarcie likwidacji następuje z dniem uprawomocnienia się orzeczenia o rozwiązaniu spółki przez sąd, powzięcia przez wspólników uchwały o rozwiązaniu spółki lub zaistnienia innej przyczyny jej rozwiązania.

- ▶ Uchwała o rozwiązaniu spółki zapada większością 2/3 głosów. W przypadku gdy bilans sporządzony przez zarząd wykaże stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz połowę kapitału zakładowego, do powzięcia uchwały o rozwiązaniu spółki wystarczy bezwzględna większość głosów, o ile w umowie spółki nie postanowiono inaczej. Uchwała o rozwiązaniu spółki musi być stwierdzona protokołem sporządzonym przez notariusza.
- ▶ Dla spółek założonych w systemie S24 istnieje możliwość podjęcia uchwały wspólników o rozwiązaniu spółki za pośrednictwem tego systemu.

Skutki otwarcia likwidacji

Wypłata zysku; dopłaty

W okresie likwidacji nie można, nawet częściowo, wypłacać wspólnikom zysków ani dokonywać podziału majątku spółki przed spłaceniem wszystkich zobowiązań. Dopłaty mogą być uchwalane tylko za zgodą wszystkich wspólników.

Firma

Wszczęcie postępowania likwidacyjnego powoduje obowiązek posługiwania się w obrocie dotychczasową firmą uzupełnioną o dodatek „w likwidacji”.

Prokura

Otwarcie likwidacji powoduje wygaśnięcie prokury oraz uniemożliwia ustanowienie i udzielenie nowej prokury.

Likwidatorzy

Jeżeli umowa spółki lub uchwała wspólników nie stanowi inaczej, funkcję likwidatorów pełnią członkowie zarządu. Likwidatorzy mają prawo prowadzenia spraw oraz reprezentowania spółki, a ograniczenia kompetencji likwidatorów nie mają skutku prawnego wobec osób trzecich.

W toku postępowania likwidacyjnego likwidatorzy mogą być odwołani na mocy uchwały wspólników, o ile umowa spółki nie stanowi inaczej. Na wniosek osób mających interes prawny, z ważnych powodów, sąd może odwołać likwidatorów i ustanowić innych. Likwidatorów ustanowionych przez sąd może odwołać wyłącznie sąd.

Sposób reprezentacji spółki w okresie likwidacji określa się w umowie spółki, uchwale wspólników albo orzeczeniu sądu. W każdym przypadku sąd może zmienić sposób reprezentacji spółki w okresie likwidacji.

Likwidatorzy, za wyjątkiem likwidatorów ustanowionych przez sąd, ponoszą subsydiarną odpowiedzialność za zobowiązania spółki istniejące w czasie, kiedy pełnili funkcję. Likwidatorzy ponoszą także odpowiedzialność wobec spółki za wyrządzoną szkodę oraz odpowiedzialność karną.

Przebieg likwidacji

Sporządzenie bilansu otwarcia likwidacji

Bilans na dzień otwarcia likwidacji sporządzają likwidatorzy. Stanowi on załącznik do wniosku w przedmiocie zgłoszenia otwarcia likwidacji spółki.

Zatwierdzenie bilansu przez ZW

Bilans otwarcia powinien być przedstawiony zgromadzeniu wspólników do zatwierdzenia. W przypadku gdy likwidacja spółki trwa dłużej niż rok, likwidatorzy powinni po upływie każdego roku obrotowego składać zgromadzeniu wspólników sprawozdanie ze swojej działalności oraz sprawozdanie finansowe.

Zgłoszenie do rejestru

Do sądu rejestrowego należy zgłosić: otwarcie likwidacji, nazwiska i imiona likwidatorów oraz ich adresy albo adresy do doręczeń elektronicznych, sposób reprezentowania spółki przez likwidatorów i wszelkie zmiany w tym zakresie. Prawo i obowiązek zgłoszenia spoczywa na każdym z likwidatorów.

Przebieg likwidacji

Wniosek
o ogłoszenie
w MSiG

Ogłoszenie przez likwidatorów o rozwiązaniu spółki i otwarciu likwidacji powinno zawierać wezwanie wierzycieli do zgłaszania wierzytelności w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przeprowadzenie
czynności
likwidacyjnych

Do czynności likwidacyjnych zaliczają się:

- zakończenie bieżących interesów spółki;
- ściąganie wierzytelności;
- wypełnienie zobowiązań;
- upłynnienie majątku spółki.

Nieruchomości mogą być zbywane w drodze publicznej licytacji, a z wolnej ręki jedynie na mocy uchwały wspólników i po cenie nie niższej od uchwalonej przez wspólników.

Sporządzenie
sprawozdania
likwidacyjnego

Jest to sprawozdanie sporządzane na dzień poprzedzający podział między wspólników majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli i po zakończeniu likwidacji.

Przebieg likwidacji

Podział
pozostałego
majątku pomiędzy
wspólników

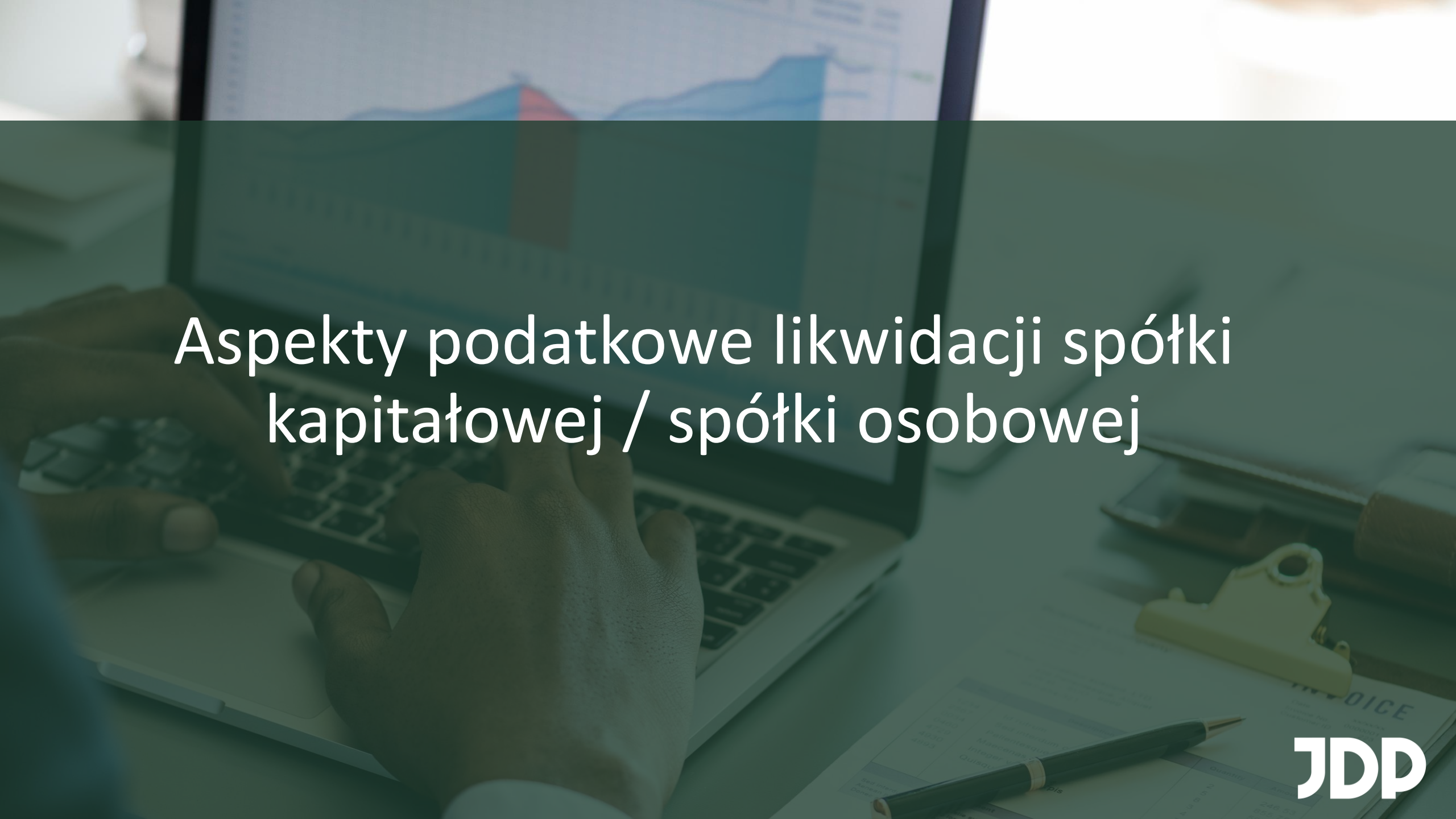
Podział między wspólników majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli nie może nastąpić przed upływem sześciu miesięcy od daty ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwaniu wierzycieli. Majątek dzieli się między wspólników w stosunku do ich udziałów, chyba że w umowie spółki określono inne zasady podziału majątku.

Zatwierdzenie
sprawozdania
likwidacyjnego;
ogłoszenie;
wniosek
o wykreślenie

Po zatwierdzeniu przez zgromadzenie wspólników sprawozdania likwidacyjnego i po zakończeniu likwidacji, likwidatorzy powinni ogłosić w siedzibie spółki to sprawozdanie i złożyć je sądowi rejestrowemu, z jednoczesnym zgłoszeniem wniosku o wykreślenie spółki z rejestru.

Przechowanie
ksiąg
i dokumentów

Księgi i dokumenty rozwiązanej spółki powinny być oddane na przechowanie osobie wskazanej w umowie spółki lub w uchwale wspólników. W braku takiego wskazania przechowawcę wyznacza sąd rejestrowy.

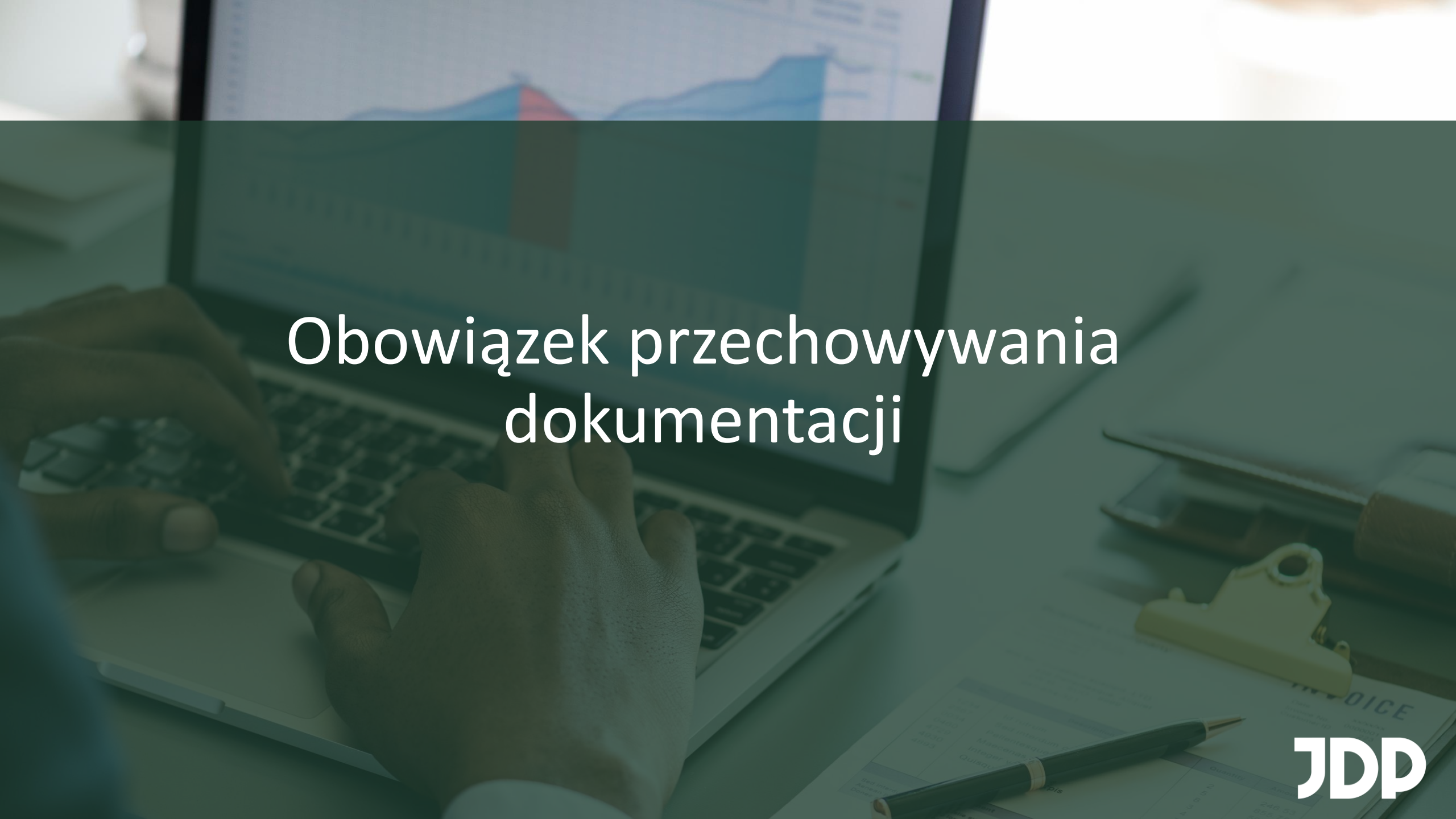
The background image shows a person's hands typing on a laptop keyboard. The laptop screen displays a line graph with blue and red areas. The entire image is covered with a semi-transparent teal overlay. The title text is centered in white.

Aspekty podatkowe likwidacji spółki kapitałowej / spółki osobowej

Likwidacja spółki kapitałowej / spółki osobowej

- ▶ Spółka kapitałowa czy spółka osobowa będąca podatnikiem CIT i VAT nie traci tego przymiotu w trakcie procedury likwidacji.
- ▶ Obowiązek sporządzenia spisu z natury nie dotyczy spółek handlowych mających osobowość prawną, czyli spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, prostej spółki akcyjnej i spółki akcyjnej.
- ▶ Majątek pozostały po likwidacji spółki kapitałowej i spółki osobowej będącej podatnikiem CIT jest traktowany jako zysk z przychodów kapitałowych i opodatkowany 19% PIT lub CIT na poziomie udziałowca.
- ▶ W przypadku likwidacji spółki osobowej niebędącej podatnikiem CIT, otrzymane przez wspólnika środki finansowe i składniki niepieniężne majątku nie podlegają opodatkowaniu PIT ani CIT – opodatkowaniu może podlegać ich sprzedaż

A person's hands are shown typing on a laptop keyboard. The laptop screen displays a line graph with blue and red areas. In the foreground, there is a document with a table, a pen, and a yellow clip. The background is slightly blurred, showing a desk and a lamp.

Obowiązek przechowywania dokumentacji

Dokumenty przekazywane do ZUS

RODZAJ DOKUMENTU	TERMIN PRZECHOWYWANIA
Dokumenty zgłoszeniowe do ZUS, np. ZUS ZUA	5 lat od daty przekazania
Dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA, raporty imienne, dokumenty korygujące – przekazane do ZUS od początku 2012 r.	5 lat od daty przekazania
Dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA, raporty imienne, dokumenty korygujące – przekazane do ZUS do końca 2011 r.	10 lat od daty przekazania
Zgłoszenia ZUS IWA	10 lat od daty przekazania
Dowody potwierdzające: - opłacane za siebie samego składki na ubezpieczenie społeczne - wysokość podstawy wymiaru opłacanych za siebie składek	ZUS może je skontrolować za okres od 31 grudnia 1998 r.
Dokumentacja pracownicza: listy płac, karty wynagrodzeń albo inne dowody, na podstawie których następuje ustalenie podstawy wymiaru emerytury lub renty pracowników, zleceniobiorców i osób współpracujących.	50 lat w przypadku pracowników zatrudnionych przed 1.01.1999 r. 10 lat w przypadku pracowników zatrudnionych po 1.01.2019 r. 10 lub 50 lat w przypadku pracowników zatrudnionych między 1.01.1999 r. a 31.12. 2018 r.

Dokumenty podatkowe i finansowe

RODZAJ DOKUMENTU	TERMIN PRZECHOWYWANIA
Podatkowa księga przychodów i rozchodów (PKPiR) i ewidencja przychodów prowadzona na potrzeby rozliczenia ryczału od przychodów ewidencjonowanych	5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dotyczą
Księgi rachunkowe oraz dokumenty związane z ich prowadzeniem	5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dotyczą
Ewidencje oraz rejestry prowadzone do celów podatkowych, np. rejestry VAT, ewidencje środków trwałych, ewidencje przebiegu pojazdu (kilometrówka)	5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dotyczą
Dokumenty inwentaryzacyjne, na przykład spis z natury	5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku
Deklaracje podatkowe, w tym deklaracje VAT i roczne zeznania podatkowe, np. PIT-36, PIT-36L	5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku
Dowody księgowe na przykład faktury sprzedaży i zakupu, dowody wewnętrzne, faktury korygujące, noty korygujące	5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku
Zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe	Co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie.

dr Marcin Chomiuk

Radca prawny, Partner

Head of M&A, Corporate i Commercial Practice
w Kancelarii JDP Drapała & Partners

marcin.chomiuk@jdp-law.pl

Magdalena Zasiewska

Doradca podatkowy

Head of Tax w Kancelarii JDP Drapała & Partners

magdalena.zasiewska@jdp-law.pl

Dziękujemy za uwagę!

PODSUMOWANIE

**Jak dobrze
przygotować się
do sprzedaży
dealerskiego
biznesu ?**

HARMONOGRAM PROCESU 01

Analizy

Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej działalności biznesowej oraz sporządzenie modelu finansowego wraz z szacunkową wyceną spółki

Stworzenie dokumentacji inwestycyjnej uwzględniającej krótki profil spółki (teaser) i memorandum inwestycyjne oraz przekazanie jej wyselekcjonowanym potencjalnym inwestorom

Oferty wstępne

Analiza złożonych ofert wstępnych i propozycja optymalnej struktury transakcji maksymalizującej efekty współpracy z inwestorem

Przygotowanie Equity Story

HARMONOGRAM PROCESU 02

Badanie due diligence

Nadzór nad realizacją przebiegu
due diligence (badania danych
finansowych i dokumentów
spółki przez doradców inwestora)

Oferty wiążące

Analiza złożonych ofert wiążących
i wydanie rekomendacji odnośnie
wyboru inwestora

HARMONOGRAM PROCESU 03

Negocjacje SPA

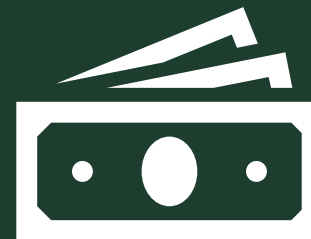

Przygotowanie strategii negocjacyjnej oraz uczestnictwo w negocjacjach warunków umowy nabycia udziałów (SPA) we współpracy z doradcą prawnym spółki

Doradztwo przy uzgodnieniu i spisaniu treści umowy nabycia udziałów (SPA)

Podpisanie SPA

Zamknięcie transakcji

Koordinacja procesu zamknięcia transakcji i spełnienia ewentualnych warunków zawieszających zawartych w SPA

DZIĘKUJEMY

23.05

Strategie. Jak i gdzie szukać inwestorów?

30.05

Przygotowanie procesu. Wewnętrzne DD

13.06

Ile naprawdę jestem warty? Wyceny

20.06

Umowa sprzedaży. Prawo i podatki

ZAPRASZAMY NA BEZPŁATNE INDYWIDUALNE KONSULTACJE

1

Analiza warsztatowa. **Opcje strategiczne**

2

Analiza warsztatowa. **Potencjał transakcyjny**

3

Analiza warsztatowa. **Modele transakcyjne**

Strategie i transakcje

DCG Dealer Consulting

Marek Konieczny

600 00 32 38

konieczny@dealerconsulting.pl